

Erkenning van beroepskwalificaties

Citation for published version (APA):

Schneider, H., Hoogenboom, A., & Kortese, L. (2016). *Erkenning van beroepskwalificaties: Dossier 2: Erkenning van beroepskwalificaties*. Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and mobility.

Document status and date:

Published: 26/10/2016

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Document license:

Unspecified

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Grenseffectenrapportage 2016

Dossier 2: Erkenning van beroepskwalificaties

Het Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM is de spil van wetenschappelijk onderzoek, advisering, kennisuitwisseling en trainingsactiviteiten omtrent grensoverschrijdende samenwerking en mobiliteit.

Universiteit Maastricht

Grenseffectenrapportage 2016

Dossier 2: Erkenning van beroepskwalificaties

Prof. dr. Hildegard Schneider

Mr. dr. drs. Alexander Hoogenboom

Lavinia Kortese, LL.M.

Het *Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM* is de spil van wetenschappelijk onderzoek, advisering, kennisuitwisseling en trainingsactiviteiten omtrent grensoverschrijdende samenwerking en mobiliteit.

ITEM is een initiatief van Universiteit Maastricht (UM), het Nederlands Expertise en Innovatiecentrum Maatschappelijke Effecten Demografische krimp (NEIMED), Zuyd Hogeschool, de Gemeente Maastricht, de Euregio Maas-Rijn (EMR) en de Provincie Limburg (NL).

Gemeente Maastricht

EUREGIO

Zuyd
Hogeschool

ZU
YD

Maastricht University

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Doelstellingen van het onderzoek, definities, thema's, indicatoren.....	2
2.1 Effecten vandaag of in de toekomst, doelstelling: Ex-post.....	2
2.2 Effecten op welk geografisch gebied? Definitie van de 'grensregio'	4
2.3 Grenseffecten op? Wat zijn de thema's van het onderzoek, de principes, benchmarks en de indicatoren?	4
2.3.2 Dossier erkenning beroepskwalificaties: wat zijn de principes, doelstellingen en benchmarks voor een positieve situatie van grensregio's.....	5
3. Bevordert of belemmert de maatregel de Europese integratie en wat betekent dat voor de burger in de grensregio	8
4. Bevordert of belemmert de maatregel de duurzame economische ontwikkeling van de grensregio en het vestigingsklimaat	10
5. Conclusies en aanbevelingen uit een Euregionaal perspectief	12
5.1 Inhoudelijke conclusies: Effecten van Richtlijn 2013/55/EU	12
5.2 Conclusies met betrekking tot de grenseffecten beoordeling en de verdere ontwikkeling van het instrument	13
Annex I – Basisartsen en medisch specialisten	15
Annex II – Verpleegkundigen	34
Annex III – Medewerkers kinderopvang	46
Annex IV – Elektriciens	55

1. Inleiding

Het onderwerp van de erkenning van beroepskwalificaties wordt al meer dan 50 jaar in Europees verband behandeld. Door middel van het Verdrag van Rome uit 1957 kreeg de Europese Gemeenschap voor het eerst een bevoegdheid om wetgeving te creëren op het gebied van de erkenning van beroepskwalificaties.¹ Die bevoegdheid markeerde het begin van uitgebreide wetgevingsinstrumenten die het vrij personenverkeer voor beroepsbeoefenaren in *gereguleerde beroepen* ten goede dienden te komen.²

Het laatste instrument in de lange reeks van wetgevingsinstrumenten die erkenning van beroepskwalificaties betreffen is Richtlijn 2013/55/EU.³ Door middel van deze laatste richtlijn werd geen nieuw instrument voor de erkenning van beroepskwalificaties geïntroduceerd, maar werden veranderingen en modernisering aangebracht aan de bestaande regels die in Richtlijn 2005/36/EG uiteengezet werden.⁴ Het Europese juridische kader voor de erkenning van beroepskwalificaties diende gemoderniseerd te worden om het potentieel van een geïntegreerde dienstenmarkt beter te benutten en om groeiende tekorten aan gekwalificeerde arbeidskrachten te verlichten.⁵

De modernisering van Richtlijn 2005/36/EG was, onder andere, het resultaat van uitgebreide stakeholder consultaties van de Europese Commissie. Daaruit bleek dat alle betrokkenen een verbeterde toegang tot informatievoorziening, vereenvoudiging van de erkenningsprocedures met behoud van de kwaliteit van de dienstverrichting en een modernisering van het systeem van automatische erkenning wenselijk achtten.⁶

Door middel van Richtlijn 2013/55/EU zijn een aantal amendementen aan Richtlijn 2005/36/EG aangebracht. Zo hebben sommige beroepsbeoefenaren nu de mogelijkheid om van versnelde procedures gebruik te maken door middel van de Europese beroepskaart, is er een waarschuwingsmechanisme geïntroduceerd, zijn de voorwaarden voor taaltoetsen gespecificeerd, kan automatische erkenning door middel van gemeenschappelijke opleidingsbeginselen uit worden gebreid én is het principe van gedeeltelijke toegang nu in EU-wetgeving vastgelegd.

De voorafgaande elementen van Richtlijn 2013/55/EU zijn de meest prominente modernisering. Desalniettemin leert de ervaring dat beroepsbeoefenaren die

¹ Artikel 57 Verdrag van Rome.

² Een gereguleerd beroep is een beroep waarvoor specifieke eisen ten aanzien van de uitoefening van dat beroep bij wet zijn vastgesteld. De toegang tot niet-gereguleerde beroepen is in de EU vrij als gevolg van het vrij personenverkeer.

³ Richtlijn 2013/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 tot wijziging van Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties en Verordening (EU) nr. 1024/2012 betreffende de administratieve samenwerking via het Informatiesysteem interne markt („de IMI-verordening“), [2013] PB L 354/132.

⁴ Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties, [2005] PB L 255/22.

⁵ Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties en Verordening [...] betreffende de administratieve samenwerking via het Informatiesysteem interne markt, COM(2011) 883 definitief, p. 2.

⁶ *Ibid.*, p. 4.

grensoverschrijdend wensen te werken vaak obstakels ervaren die het gevolg zijn van praktische zaken zoals het vinden van de juiste informatievoorziening, de tijdsduur van de erkenningsprocedures en de kosten daarvan.⁷ Het doel van de analyse is om te achterhalen hoe enkele essentiële praktische zaken, die van groot belang zijn voor de grensarbeider, na de modernisering van Richtlijn 2005/36/EG door middel van Richtlijn 2013/55/EU in enkele geselecteerde landen/deelstaten geïmplementeerd zijn en uitgevoerd worden.

2. Doelstellingen van het onderzoek, definities, thema's, indicatoren

2.1 Effecten vandaag of in de toekomst, doelstelling: Ex-post

Het doel van het dossier erkenning beroepskwalificaties is om een ex-post analyse van enkele implementaties van Richtlijn 2013/55/EU te realiseren. De implementatiedatum van deze richtlijn was 18 januari 2016.⁸ Als gevolg van deze recente implementatiedatum en het feit dat de implementatiewerkzaamheden betreffende de richtlijn in sommige van de bestudeerde gebieden nog niet afgerond zijn is sprake van een *ex-post analyse in een zeer vroeg stadium*.

Richtlijn 2005/36/EG, zoals reeds geamendeerd door Richtlijn 2013/55/EU, wordt veelal zowel in algemene wetgeving als in sectorale wetgeving geïmplementeerd. Dit is onder andere het gevolg van de structuur van de richtlijn. De richtlijn voorziet verschillende regimes voor de erkenning van beroepskwalificaties. Een eerste categorisering wordt gemaakt naar aanleiding van de duur van het verblijf. Enerzijds, voorziet de richtlijn regels omtrent het vrij verrichten van diensten. Deze bepalingen zijn enkel van toepassing indien de dienstverrichter tijdelijk en incidenteel naar een andere lidstaat gaat om zijn beroep uit te oefenen.⁹ Het vrij verrichten van diensten maakt geen deel uit van het huidige onderzoek.

De analyse in dit dossier richt zich op de vrijheid van vestiging. In dit geval verricht de beroepsbeoefenaar op lange termijn diensten in het buurland. Onder de vrijheid van vestiging hebben beroepsbeoefenaren de mogelijkheid erkenning te verkrijgen door middel van drie regimes:

⁷ Zie bijvoorbeeld: Institute for Transnational and Euregional Cross border cooperation and Mobility / ITEM, 'Berichterstattung ITEM Workshop 19. Oktober 2016 – Die Anerkennung von Berufsqualifikationen auf dem niederländisch-deutschen Arbeitsmarkt: Chancen fuer die Bereiche Erziehung und Pflege', https://www.maastrichtuniversity.nl/sites/default/files/downloadables/berichterstattung_workshop_erkennung_item-nrw_final_de.pdf laatst bezocht 28 september 2016; Institute for Transnational and Euregional Cross border cooperation and Mobility / ITEM, 'ITEM Report Seminar 29 June 2016 – The Recognition of Qualifications: Improving Recognition to Enhance Cross-border Labour Mobility', https://www.maastrichtuniversity.nl/sites/default/files/downloadables/final_report_item_seminar_29_june_2016.pdf laatst bezocht 28 september 2016.

⁸ Artikel 3 lid 1 Richtlijn 2013/55/EU

⁹ Artikel 5 lid 2 geconsolideerde versie Richtlijn 2005/36/EG.

- Erkenning op basis van de coördinatie van de minimumopleidingseisen¹⁰

Beroepsbeoefenaren van bepaalde beroepen kunnen automatische erkenning verkrijgen indien zij voldoen aan de opleidingseisen en titels die in de richtlijn vastgelegd zijn. Dit stelsel is enkel beschikbaar voor basisartsen/medisch specialisten, tandartsen, verpleegkundigen, verloskundigen, dierenartsen, apothekers en architecten.

- Erkenning van beroepservaring¹¹

Beroepsbeoefenaren in ambachtelijke en handelsberoepen kunnen ook automatische erkenning krijgen, maar verkrijgen deze erkenning op basis van hun beroepservaring (en dus niet op basis van minimumopleidingseisen).

- Algemeen stelsel van erkenning van opleidingstitels¹²

De grootste groep beroepsbeoefenaren valt onder het algemeen stelsel. Alle beroepsbeoefenaren die niet voldoen aan de voorwaarden voor automatische erkenning kunnen alsnog erkenning verkrijgen onder dit stelsel. Daarnaast vallen alle overige gereguleerde beroepen die sowieso niet in aanmerking komen voor automatische erkenning onder dit stelsel. Alhoewel het uitgangspunt in dit stelsel erkenning is, mogen lidstaten onder bepaalde voorwaarden compenserende maatregelen opleggen.¹³

Deze onderverdeling in verschillende categorieën erkenning en in verschillende beroepen resulteert veelal in een implementatie “op verschillende plekken”. Zo is in Nederland het overgrote deel van de richtlijn geïmplementeerd in de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, maar zijn een aantal bepalingen (waaronder die voor de beroepen van basisartsen/medisch specialisten, tandartsen, verpleegkundigen, verloskundigen, dierenartsen, apothekers en architecten) in sectorale wetgeving geïmplementeerd.¹⁴

Alhoewel de grote complexiteit enerzijds een verklaring is voor het feit dat de implementatie van de richtlijn in sommige landen niet afgerond is, is dit niet de enige verklaring voor vertragingen in het implementatieproces. Zo is de omzetting van Richtlijn 2013/55/EU momenteel nog gaande in België omdat deze samenvalt met de zesde staatshervorming waarbij de overdracht van bepaalde bevoegdheden (waaronder de erkenning van beroepskwalificaties) naar de gemeenschappen en gewesten centraal staat.¹⁵

¹⁰ Titel III, Hoofdstuk III geconsolideerde versie Richtlijn 2005/36/EG.

¹¹ Titel III, Hoofdstuk II geconsolideerde versie Richtlijn 2005/36/EG.

¹² Titel III, Hoofdstuk I geconsolideerde versie Richtlijn 2005/36/EG.

¹³ Artikel 14 geconsolideerde versie Richtlijn 2005/36/EG.

¹⁴ Zie bijvoorbeeld: Overheid.nl, ‘Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties – wetstechnische informatie’, <http://wetten.overheid.nl/BWBR0023066/2016-01-18/0/informatie> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁵ Belgium.be, ‘De zesde staatshervorming’, http://www.belgium.be/nl/over_belgie/land/geschiedenis/belgie_vanaf_1830/vorming_federale_staatshe_vorming laatst bezocht 28 september 2016.

2.2 Effecten op welk geografisch gebied? Definitie van de ‘grensregio’

Het dossier erkenning beroepskwalificaties kent een geografische grensregio die het gebied betreft dat direct grenst aan de Provincie Limburg. Echter, heeft het dossier in vergelijking met andere dossiers in deze Grenseffectenrapportage een bijzonder karakter ten aanzien van de definitie van de grensregio. De erkenningsprocedures verlopen namelijk voor een grensarbeider, die vanuit een buurland erkenning van zijn beroepskwalificaties zoekt, niet anders dan voor de beroepsbeoefenaar die zijn kwalificaties in een lidstaat heeft behaald die niet direct aan de betrokken lidstaat grenst. Daarmee is de *juridische* situatie van een grensarbeider in dit dossier aldus niet anders dan die van een EU-burger wiens kwalificaties behaald zijn in een EU-lidstaat die niet direct aan de Provincie Limburg grenst.

Als gevolg hiervan dient het toepassingsgebied van dit dossier nader gespecificeerd te worden. Voor Nederland en België geldt dat de analyse van dit dossier voor dat hele (grens)gebied van toepassing is. Aangezien de EU-wetgeving op het gebied van de erkenning van beroepskwalificaties in Duitsland voor een groot deel op het niveau van de *Bundesländer* geregeld is, geldt ten aanzien van de Nederlands/Duitse grens dat de analyse in dit dossier zich toespitst op het (grens)gebied tussen Nederland en Noordrijn-Westfalen.

2.3 Grenseffecten op? Wat zijn de thema’s van het onderzoek, de principes, benchmarks en de indicatoren?

2.3.1 Dossier erkenning beroepskwalificaties en de effecten op?

Het dossier erkenning beroepskwalificaties heeft twee thema’s: effecten op Europese integratie en de grensoverschrijdende duurzame ontwikkeling. Daarbij zijn de effecten op de Europese integratie het hoofdthema van dit dossier.

De erkenning van beroepskwalificaties is een onderwerp dat voortvloeit uit het vrij personenverkeer, dat onder de EU verdragen onderdeel is van het Europees burgerschap.¹⁶ Niet alleen is het verkeer van werknemers in de EU vrij, deze vrijheid voor EU burgers om vrij te bewegen gaat gepaard met het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit.¹⁷

Het onderwerp van de erkenning van beroepskwalificaties heeft echter ook gevolgen voor de duurzame ontwikkeling van de grensregio en het vestigingsklimaat. EU-burgers hebben de vrijheid om zich over grenzen te bewegen. Deze vrijheid gaat ook gepaard met het realiseren van een optimale allocatie van middelen. Door middel van de erkenning van beroepskwalificaties worden de fundamentele vrijheden van de interne markt niet alleen voor EU-burgers gerealiseerd, maar

¹⁶ Artikel 20(2)(a) VWEU.

¹⁷ Artikel 45(2) VWEU.

wordt ook de mogelijkheid geboden om groeiende tekorten aan gekwalificeerde arbeidskrachten aan te pakken.¹⁸

Het thema Euregionale cohesie komt niet terug in het huidige onderzoek. De indicatoren die in het kader van Richtlijn 2005/36/EG en de onderliggende principes getoetst zijn richten zich op het contact tussen de beroepsbeoefenaar en de bevoegde autoriteit in de ontvangende lidstaat. De bevoegde autoriteiten van twee lidstaten kunnen, in het kader van de bestudeerde indicatoren, enkel met elkaar in contact komen in de context van het opvragen van aanvullende documenten die niet geleverd kunnen worden door de aanvrager.¹⁹ Echter, is in het huidige onderzoek enkel uitgegaan van het contact tussen de beroepsbeoefenaar en de bevoegde autoriteit van het buurland.

2.3.2 Dossier erkenning beroepskwalificaties: wat zijn de principes, doelstellingen en benchmarks voor een positieve situatie van grensregio's

Principes	Benchmark	Indicator/Methode
<p><u>Europese integratie</u></p> <p>Artikel 20 VWEU: burgerschap van de Unie gaat gepaard met 'het recht zich op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er vrij te verblijven'</p> <p>Artikel 45/49 VWEU: het vrij personenverkeer gaat gepaard met de afschaffing van discriminatie op basis van nationaliteit, EU-burgers hebben de mogelijkheid om in een andere lidstaat te werken en zich daar te vestigen</p> <p>Principe van wederzijdse erkenning als volgend uit de Jurisprudentie van het Hof van Justitie: de kwalificaties die volgens de wet- en</p>	<p>Erkenning binnen overzienbare tijd en tegen kosten die niet hoger zijn dan wat noodzakelijk is</p> <p>Gemakkelijke aanmelding voor erkenning</p> <p>Duidelijkheid ten aanzien van welke autoriteit bevoegd is en waar informatie of ondersteuning verkregen kan worden</p> <p>Erkenning wordt zoveel mogelijk direct toegekend, zonder compensatiemaatregelen</p>	<p>Wat is de beslissingstermijn in de verschillende bestudeerde landen/deelstaten?</p> <p>Wat zijn de kosten verbonden aan de erkenningsprocedures?</p> <p>Worden de documenten in verschillende talen geaccepteerd?</p> <p>Hoeveel documenten zijn vereist voor een aanvraag, zijn hier aanvullende kosten aan verbonden?</p> <p>Langs hoeveel loketten dient de aanvrager te gaan om erkenning te krijgen?</p> <p>Is er een centraal informatiepunt?</p> <p>Zijn elektronische procedures beschikbaar?</p>

¹⁸ Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties en Verordening [...] betreffende de administratieve samenwerking via het Informatiesysteem interne markt, COM(2011) 883 definitief, p. 2.

¹⁹ Bijlage VII geconsolideerde versie Richtlijn 2005/36/EG.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Principes	Benchmark	Indicator/Methode
regelgeving van één lidstaat tot stand zijn gekomen dienen op gelijke wijze beschouwd te worden in de overige lidstaten ²⁰		Bestaat er een assistentie-centrum? Wordt erkenning direct toegekend?
<u>Duurzame ontwikkeling/socio-economische ontwikkeling</u> Optimale allocatie van gekwalificeerde werknemers als manier om de economie in grensregio's te bevorderen.	De mobiliteit na de implementatie van Richtlijn 2013/55/EU.	Wat is de grensoverschrijdende mobiliteit in België, Nederland en Noordrijn-Westfalen na implementatie van Richtlijn 2013/55/EU? Invulling van dit criterium is grotendeels afhankelijk van de informatie die door de relevante autoriteiten aangeleverd is.

De grenseffecten van het dossier erkenning beroepskwalificaties zullen door middel van een *mapping study* geanalyseerd worden. De analyse is gericht op een viertal beroepen die verschillende scenario's onder Richtlijn 2005/36/EG, zoals reeds geamendeerd door Richtlijn 2013/55/EU, vertegenwoordigen. De geselecteerde beroepen vertegenwoordigen verschillende type opleidingen, soorten erkenning en de combinatie niet-gereguleerd/gereguleerd beroep. Het onderzoek richt zich in het bijzonder op de volgende beroepen:

Beroepen	
Artsen	<ul style="list-style-type: none"> – Hoger onderwijs opleiding – Automatische erkenning (minimumopleidingsvereisten)
Verpleegkundigen	<ul style="list-style-type: none"> – Hoger onderwijs opleiding – Automatische erkenning (minimumopleidingsvereisten)
Medewerkers kinderopvang	<ul style="list-style-type: none"> – Beroepsopleiding – Algemeen stelsel – Gereguleerd/niet-gereguleerd

²⁰ Zaak 120/78 *Rewe-Zentral AG v. Bundesmonopolverwaltung für Branntwein*, EU:C:1979:42; Zaak C-340/89 *Vlassopoulou v. Ministerium für Justiz, Bundes- und Europaangelegenheiten Baden-Württemberg*, EU:C:1991:193.

Beroepen	
Elektriciens	<ul style="list-style-type: none"> – Beroepsopleiding – Automatische erkenning (beroepservaring) – Gereguleerd/niet-gereguleerd

Naast het vertegenwoordigen van verschillende scenario's onder de Europese richtlijn, kennen de bovenstaande beroepen aanvullend een hoge mobiliteitsgraad. Uit de Commissie *impact assessment* blijkt dat beroepen in de gezondheidszorg (59%), leraren en sociale/culturele beroepen (17%) en ambachtelijke alsook technische beroepen (11%) enkele van de meest mobiele beroepen onder de eerste versie van Richtlijn 2005/36/EG waren.²¹

Voor deze beroepen zijn de grenseffecten van Richtlijn 2013/55/EU en de onderliggende principes aan de hand van 9 indicatoren getoetst. Iedere indicator bestaat uit drie opties waarvoor punten (0-100) toegekend zijn. Des te meer de nationale wetgeving en procedures in lijn met de Richtlijn en de onderliggende principes zijn, des te hoger de toegekende score. Een hogere score impliceert aldus positieve grenseffecten terwijl een lagere score negatieve grenseffecten suggereert. De maximale score die behaald kan worden bedraagt 900 punten. In de onderstaande tabel zijn de indicatoren uiteengezet.

Indicator	
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden (100 punten) – 4 tot 8 maanden (50 punten) – Meer dan 8 maanden (0 punten)
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijndocumenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten

²¹ Commission staff working paper – Impact assessment – Accompanying document to the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2005/36/EC on the recognition of the professional qualifications and Regulation on administrative cooperation through the Internal Market Information System, SEC(2011) 1558 final, p. 6.

Indicator	
	<ul style="list-style-type: none"> – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten – Meer dan 2 loketten
6. Centraal informatiepunt	<ul style="list-style-type: none"> – Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> – Aanmelding volledig elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen – Geen erkenning

3. Bevordert of belemmert de maatregel de Europese integratie en wat betekent dat voor de burger in de grensregio

In de onderstaande tabel zijn de scores weergegeven die het resultaat zijn van het onderzoek in dit dossier. De volledige weergave van de analyse per beroep is in de Annexen te vinden. Op basis van de scores in de tabel zijn enkele verschillen tussen de beroepen vast te stellen. Zo is te zien dat de erkenningsprocedures voor artsen over het algemeen het laagst scoren, wijzend op mogelijke negatieve grenseffecten. Voor dat beroep blijken in alle bestudeerde gebieden de kosten en manier van aanvraag doen de hoofdzakelijke bron van onduidelijkheid te vormen. Voor Noordrijn-Westfalen is daaraan toe te voegen dat documenten enkel in één taal aangeleverd kunnen worden.

De erkenningsprocedures voor de verpleegkundigen behalen een hogere score (600 punten of hoger). De indicator waaraan mogelijke grenseffecten verbonden zijn houdt voor dit beroep

verband met de taal waarin de documenten geaccepteerd worden (Noordrijn-Westfalen). Voor de medewerkers kinderopvang geldt een hoge score (750 punten Nederland) en een lagere score (550 punten Noordrijn-Westfalen). Voor dit beroep geldt dat enige onduidelijkheid bestaat rondom de beschikbaarheid van elektronische procedures (Nederland) en de hoogte van de kosten niet vooraf vast lijkt te staan (Noordrijn-Westfalen). In het geval van de elektriciens kunnen de onduidelijke informatievoorziening (België) en de verlenging van de drie-maandentermijn met een “redelijke” termijn (Noordrijn-Westfalen) als bron van mogelijke negatieve grenseffecten worden gezien.

Beroep	Land/deelstaat	Score (maximaal 900)
Basisarts/medisch specialist	Nederland	575
	België	625
	Noordrijn-Westfalen	525
Verpleegkundige	Nederland	750
	België	675
	Noordrijn-Westfalen	600
Medewerker kinderopvang	Nederland	750
	Noordrijn-Westfalen	550
Elektriciens	België	700
	Noordrijn-Westfalen	550

Gezien de behaalde scores lijken de negatieve grenseffecten verbonden aan dit dossier beperkt te zijn. Desalniettemin lijken praktijkgevallen, waarbij complicaties voorkomen in het erkenningsproces, en de hoge frequentie waarmee zij voorkomen, op een andere realiteit te wijzen. Dit duidt op een mogelijk verschil tussen de wetgeving en praktijk van de erkenning van beroepskwalificaties onder de EU wetgeving. Aldus lijkt de wetgeving te voldoen aan de principes en benchmarks verbonden aan het thema van Europese integratie, maar schetst de praktijk vermoedelijk een ander beeld.

4. Bevordert of belemmert de maatregel de duurzame economische ontwikkeling van de grensregio en het vestigingsklimaat

Gezien het vroege stadium waarin de nieuwe Richtlijn 2013/55/EU zich momenteel bevindt alsook het feit dat enkele lidstaten de implementatiewerkzaamheden nog niet afgerond hebben, is het lastig in te schatten wat de grenseffecten van de nieuwe maatregel qua mobiliteit zijn. In het kader van het onderzoek in het dossier erkenning beroepskwalificaties zijn de betrokken autoriteiten benaderd met verzoeken om relevante data. Het beperkte aantal ontvangen responses is een aanvullende complicatie bij het inschatten van de grenseffecten op de mobiliteit onder Richtlijn 2013/55/EU en het principe van de optimale allocatie van gekwalificeerde werknemers.

Beroep	Land/deelstaat	Ontvangen data
Basisarts/medisch specialist	Nederland	Naar de informatie van het CIBG waren in 2015 133 artsen met een Belgische kwalificatie en 14 artsen met een Duitse kwalificatie in het BIG-register opgenomen. Na 18 januari 2016 (de implementatiedeadline van Richtlijn 2013/55/EU) stonden 133 artsen met een Belgische kwalificatie en 5 artsen met een Duitse kwalificatie ingeschreven in het BIG-register.
	België	<p>Naar de informatie van de FOD Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu hebben in 2015 170 in Nederland opgeleide artsen erkenning van hun beroepskwalificaties aangevraagd. Daaronder hebben 96 basisartsen en 71 medisch specialisten automatische erkenning verkregen. Ten tijde van het meetpunt waren de aanvragen van 2 basisartsen en 1 medisch specialist in behandeling.</p> <p>Voor Duitsland geldt dat in 2015 45 artsen erkenning van hun beroepskwalificaties aan hebben gevraagd. Hiervan hebben 20 basisartsen en 18 medisch specialisten automatische erkenning verkregen. Ten tijde van het meetpunt waren 2 aanvragen voor basisartsen in behandeling, onderging 1 specialist een aanpassingsstage en werden 4 aanvragen voor erkenning van een beroepskwalificatie van medisch specialist behandeld.</p> <p>De Duitstalige Gemeenschap heeft sinds 1 januari 2016 7 aanvragen van artsen behandeld en automatisch erkend.</p>

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Beroep	Land/deelstaat	Ontvangen data
	Noordrijn-Westfalen	De Bezirksregierung Köln geeft aan dat in 2015 85 aanvragen voor erkenning van beroepskwalificaties uit een EU-lidstaat zijn behandeld waarbij het principe van automatische erkenning gold. Tot nu toe heeft de Bezirksregierung in 2016 58 <i>Approbationen</i> toebedeeld waarvan 16 aan beroepsbeoefenaren met Nederlandse beroepskwalificaties.
Verpleegkundige	Nederland	Het CIBG laat weten dat er momenteel 2429 buitenlandse gediplomeerde verpleegkundigen in Nederland actief zijn, waarvan 63 met een Duits diploma en 401 met een Belgisch diploma. Uit de geleverde data is niet op te merken wat de ratio positieve/negatieve besluiten is inzake erkenningsaanvragen. Op een vervolgvraag hieromtrent is nog niet gereageerd.
	België	De FOD Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu geeft aan in 2015 143 aanvragen uit Nederland te hebben ontvangen; daarvan zijn 120 automatisch erkend en werden op het meetpunt nog 23 aanvragen onderzocht. In 2015 werden tevens 18 aanvragen uit Duitsland ontvangen, waarvan er bij 15 automatisch werden erkend en drie nog werden onderzocht. De Duitstalige Gemeenschap geeft aan dat sinds zij verantwoordelijk zijn voor de aanvragen (vanaf 2016) het 4 aanvragen heeft gekregen die allen zijn erkend.
	Noordrijn-Westfalen	De Bezirksregierung Düsseldorf geeft aan dat tussen 2015 en 23 september 2016 1499 aanvragen voor erkenning van verpleegkundigen zijn gedaan (831 in 2015 en 668 in 2016). Hiervan hebben 418 verpleegkundigen automatische erkenning gekregen (267 in 2015 en 151 in 2016). 78 verpleegkundigen verkregen erkenning onder het algemeen stelsel (61 in 2015 en 17 in 2016). In 219 gevallen zijn compenserende maatregelen opgelegd (159 in 2015 en 60 in 2016). De Bezirksregierung Düsseldorf geeft aan dat dit absolute aantallen zijn en dat deze aanvragen uit de EU, EER en derde landen betreffen.

Beroep	Land/deelstaat	Ontvangen data
Medewerker kinderopvang	Noordrijn-Westfalen	De Bezirksregierung Köln laat weten dat zij tussen 2014 en 2016 90 aanvragen uit Nederland hebben behandeld en 15 uit België. Erkenning zonder compenserende maatregelen is (niet op basis van het diploma, maar op basis van bewezen beroepservaring) in één geval uit België en één geval uit Nederland verleend. De overige aanvragers kregen erkenning na compenserende maatregelen of in sommige gevallen een afwijzing van erkenning.
Elektriciens	België	Uit de statistieken van de Europese Commissie blijkt dat in 2014-2015 voor Nederlandse beroepsuitoefenaars 40 aanvragen staan geregistreerd. Daarvan zijn er 40 op basis van hun ervaring in Nederland direct (automatisch) erkend. Voor Duitse beroepsbeoefenaars zijn in diezelfde periode 7 aanvragen geregistreerd, alle 7 zijn automatisch erkend op basis van beroepservaring. In deze context is verder waard te vermelden dat zo een 1524 aanvragen totaal zijn geregistreerd, waarvan slechts 32 niet zijn gehonoreerd. ²²
	Noordrijn-Westfalen	Uit de statistieken van de Europese Commissie blijkt dat voor Nederlandse beroepsuitoefenaars 14 aanvragen staan geregistreerd (in 2007, 2009 en 2011). 13 daarvan zijn erkend op basis van hun ervaring in Nederland, en 1 aanvraag op basis van het behaalde diploma (zonder noodzaak tot compensatie). ²³ Er zijn geen aanvragen van Belgische beroepsbeoefenaars geregistreerd.

5. Conclusies en aanbevelingen uit een Euregionaal perspectief

5.1 Inhoudelijke conclusies: Effecten van Richtlijn 2013/55/EU

De wetgeving ten aanzien van de erkenning beroepskwalificaties is momenteel sterk in beweging. De conclusies in dit hoofdstuk hebben aldus een voorlopig karakter. Zoals reeds vermeld onder

²² Europese Commissie, 'Regulated professions database – activités électrotechniques/Elektrotechniek', http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprof&id_regprof=4870&tab=stat1 laatst bezocht 28 september 2016.

²³ Europese Commissie, 'Regulated professions database – Elektrotechnikermeister', http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprof&id_regprof=7777&tab=stat1 laatst bezocht 28 september 2016.

paragraaf 2.2 is dit dossier in zekere zin geen kenmerkend grensdossier daar de erkenningsprocedures dezelfde zijn voor de grensarbeider als voor de beroepsbeoefenaar die uit een lidstaat komt die niet direct aan de Provincie Limburg grenst. Echter, betekent dit niet dat er geen grenseffecten verbonden zijn aan Richtlijn 2013/55/EU.

Alhoewel de tabel onder paragraaf 3 laat zien dat de verschillende nationale implementaties en procedures inzake de erkenning van beroepskwalificaties onder Richtlijn 2013/55/EU geen bijzondere grenseffecten lijken te suggereren, is er een belangrijke manier waarop grensarbeiders geconfronteerd kunnen worden met negatieve grenseffecten van de Europese richtlijn. Deze negatieve grenseffecten houden hoofdzakelijk verband met de termijnen van de erkenningsprocedures. Een grensarbeider die in het buurland een nieuwe baan vindt, zal worden geacht op korte termijn te kunnen starten. Hier verschilt de situatie van de grensarbeider met die van een migrerende beroepsbeoefenaar uit een niet-aangrenzende EU-lidstaat. Deze laatste zal hoogstwaarschijnlijk moeten verhuizen, waarbij een bepaalde periode voor de start van de werkzaamheden ingecalculeerd zal worden. De procedures omtrent de erkenning van beroepskwalificaties kunnen hiermee als complicatie *an sich* voor de grensarbeid worden beschouwd. Indien een werkgever in het buurland op korte termijn een werknemer nodig heeft, zal deze niet maximaal drie tot vier maanden willen wachten totdat de grensarbeider kan starten als ook de mogelijkheid bestaat om een werknemer met kwalificaties uit het eigen land aan te nemen die per direct aan de slag kan. Grensarbeiders zijn daarmee gebaat bij snelle en soepele erkenningsprocedures.

Grensoverschrijdend werken in gereguleerde beroepen dient niet enkel mogelijk te zijn indien er aan de overzijde van de grens een absolute noodzaak bestaat voor bepaalde beroepsbeoefenaren. Maatregelen gericht op het versnellen en versoepelen van de procedures zouden bijzonder voordelig uit kunnen pakken voor de grensarbeid.

6.2 Conclusies met betrekking tot de grenseffecten beoordeling en de verdere ontwikkeling van het instrument

In conclusie kan worden gezegd dat de bestudeerde landen en deelstaten de bepalingen van Richtlijn 2013/55/EU inzake de procedures betreffende de erkenning van beroepskwalificaties naar behoren geïmplementeerd hebben. Uit het onderzoek blijkt dat materieel gezien een goed lopende erkenning over het algemeen mogelijk moet zijn. Desalniettemin blijven er procedurele obstakels bestaan.

Zo kan de taal een complicerende factor zijn. In Noordrijn-Westfalen worden documenten enkel in het Duits geaccepteerd. Alhoewel Richtlijn 2013/55/EU geen vereiste ten aanzien van het aantal geaccepteerde talen introduceerde, kan het gebrek aan de mogelijkheid om documenten in meerdere talen aan te leveren aanzienlijke barrières opwerpen voor grensarbeiders en de wederzijdse erkenning belemmeren. Niet alleen zorgt dit voor vertraging in het erkenningsproces, de kosten van de vereiste (beëdigde) vertalingen komen voor rekening van de aanvrager waardoor ook de totale kosten hoog op kunnen lopen. Mogelijkerwijs zou een toekomstig

taalvereiste ten aanzien van de aan te leveren documenten bijdragen aan versoepelde erkenning in grensregio's.

Andere complicaties waar aanvragers tegenaan kunnen lopen betreffen de verwarring die kan bestaan rondom de bevoegde autoriteit. De medisch specialist kan hier als voorbeeld dienen. Indien deze erkenning wenst te verkrijgen vindt dat door middel van een twee-stappenprocedure plaats. In Nederland en Noordrijn-Westalen wordt iedere stap door een andere organisatie uitgevoerd. Ook in België heeft men als gevolg van de lopende zesde staatshervorming niet altijd helder zicht op de bevoegde autoriteit. Over het algemeen dient te worden opgemerkt dat veel gefragmenteerde informatie beschikbaar is die soms zelfs tegenstrijdig is.

Daarnaast bestaat bij enkele autoriteiten vooraf onduidelijkheid over de uiteindelijke kosten van de procedures. Richtlijn 2013/55/EU stelt geen vereisten ten aanzien van de hoogte van de kosten voor de erkenningsprocedures onder de twee systemen voor automatische erkenning (op basis van minimumopleidingsvereisten en beroepservaring, noch voor het algemeen stelsel. Invoering van een vereiste dat beperkingen stelt aan de kosten van deze erkenningsprocedures alsook duidelijkheid schept ten aanzien van de kosten, kan in de toekomst bijdragen aan een verbeterde informatievoorziening en mobiliteit aangezien beroepsbeoefenaren vooraf inzicht kunnen krijgen in de kosten van de procedures en niet ontmoedigd worden door te hoge kosten.

Tot slot dient gewezen te worden op het verschil tussen wetgeving en praktijk. Alhoewel er verbeteringen aan te wijzen zijn in de wetgeving omtrent de erkenning van beroepskwalificaties, zijn deze niet van monumentale grootte. Desalniettemin blijven autoriteiten en dienstverleners in grensregio's klachten ontvangen over problemen inzake de erkenning van beroepskwalificaties. Het consolideren van het verschil tussen wetgeving en praktijk kan dan ook als een van de belangrijkste doelstellingen in relatie tot de erkenning van beroepskwalificaties worden aangewezen.

Annex I – Basisartsen en medisch specialisten

Nederland – Basisinformatie

Het beroep van arts is een van de beroepen onder de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) waarop het stelsel van registratie en beroepstitelbescherming van toepassing is.²⁴ De opleidingseisen zijn naar Artikel 18 van de Wet BIG bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld.²⁵ Echter, is de situatie anders voor buitenlands gediplomeerden. Deze vallen onder Hoofdstuk VI (Artikelen 41 tot en met 44 van de Wet BIG). In tegenstelling tot de meeste gereguleerde beroepen vallen de artsen niet direct onder de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties. Het deel van Richtlijn 2005/36/EG, zoals reeds geamendeerd door Richtlijn 2013/55/EU, dat de automatische erkenning van artsen betreft is geïmplementeerd in sectorale wetgeving.²⁶ Terwijl de kwalificatie tot basisarts door het ‘Beroepen in de individuele gezondheidszorg’-register (BIG-register) erkend wordt, worden de kwalificaties van de medisch specialisten erkend door de KNMG (maar pas nadat de BIG-registratie binnen is).²⁷

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	De beslissingstermijn voor de erkenning van de beroepskwalificaties tot basisarts kan 3 tot 4 maanden duren. Indien de beroepskwalificatie in aanmerking komt voor automatische erkenning, mag de procedure maximaal 3 maanden duren. ²⁸ Als het dossier onder het algemeen stelsel erkend moet worden	De beslissingstermijn voor de erkenning van beroepskwalificaties tot medisch specialist is hetzelfde als die voor de basisarts. Daarmee duren de procedures voor automatische erkenning maximaal 3 maanden en mag daar voor erkenning onder het algemeen stelsel een vierde maand aan toe	100

²⁴ Artikelen 18 en 19 Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG).

²⁵ Besluit opleidingseisen arts.

²⁶ Kamerstukken II 2006/07, 31059, 3, p. 36.

²⁷ Toelichting op het Besluit buitenslands gediplomeerden (KNMG).

²⁸ Artikel 19 lid 2 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
		komt daar nog een maand bij (maximaal 4 maanden). ²⁹	worden gevoegd. ³⁰	
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	De kosten voor het aanvragen van een BIG-registratie bedragen 85 euro. ³¹	De tarieven voor inschrijving in het specialistenregister worden vastgesteld door de KNMG. De kosten bedragen 521,81 euro. ³²	0
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	De documenten worden geaccepteerd in het Nederlands, Engels, Frans of Duits. ³³	De opleidingstitel (gecertificeerde kopie) wordt in het Nederlands, Engels of Duits geaccepteerd. ³⁴ Voor andere documenten zoals het <i>Certificate of Current Professional Status</i> en de verklaring werkzaamheden worden in het Nederlands en Engels geaccepteerd. ³⁵ Aangezien de documenten voor de erkenning van basisarts in vier talen	75

²⁹ Artikel 19 lid 2 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

³⁰ Artikel 19 lid 2 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties; RGS KNMG, Handleiding erkenning en registratie buitenslands gediplomeerden, beschikbaar via: <https://www.knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/buitenlandse-artsen/erkenning-en-registratie.htm> laatst bezocht 28 september 2016, p. 8 en 12.

³¹ Artikel 1 Regeling tarieven registratie beroepsbeoefenaren Wet BIG.

³² KNMG, 'Opleidingstitel/diploma – Eerste registratie in specialistenregister (per verzoek)', <https://www.knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/medische-vervolgopleidingen/klaarmet-de-opleiding.htm> laatst bezocht 28 september 2016.

³³ Artikel 2 lid 3 Regeling erkenning EU-beroepskwalificaties beroepen in de individuele gezondheidszorg.

³⁴ RGS KNMG, Handleiding erkenning en registratie buitenslands gediplomeerden, beschikbaar via: <https://www.knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/buitenlandse-artsen/erkenning-en-registratie.htm> laatst bezocht 28 september 2016, p. 20.

³⁵ Ibid., p. 20-21.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
			aangeleverd kunnen worden en voor specialisten in 2/3 talen wordt hier een score van 75 punten toegekend.	
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijn-documenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>De volgende documenten worden bij de aanvraag verstrekt:³⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aanvraagformulier – Bewijs van nationaliteit – Gewaarmerkt afschrift v/h getuigschrift – Programma van de opleiding – Cijferlijsten en beoordelingen – Document dat laat zien dat er geen rechterlijke, tuchtrechtelijke of bestuursrechtelijke beslissing van kracht is – Bewijsstukken van eventuele beroepservaring/aanvullend onderwijs. <p>Uit de toelichting op het aanvraagformulier blijkt echter dat de volgende documenten op worden gevraagd:³⁷</p>	<p>In geval van een aanvraag voor automatische erkenning worden bij de RGS de volgende documenten opgevraagd:³⁸</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opleidingstitel – (Conformiteitsverklaring) – (Verklaring omtrent verworven rechten) – <i>Certificate of Current Professional Status</i> – Bewijs taalniveau specialist (B2) – Bewijs inschrijving BIG-register – Verklaring verrichte werkzaamheden – Overzicht gevolgte deskundigheidsbevordering <p>De laatste vijf documenten worden echter niet in het kader van de</p>	50

³⁶ Artikel 2 Regeling erkenning EU-beroepskwalificaties beroepen in de individuele gezondheidszorg.

³⁷ CIBG, 'Toelichting aanvraagformulier BIG-registratie', https://www.bigregister.nl/en/doc/pdf/2014-07-09%20Toelichting%20aanvraagformulier%20BIG-registratie_34272.pdf laatst bezocht 28 september 2016, p. 2.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
		<ul style="list-style-type: none"> – Aanvraagformulier – Kopie identiteitsdocument – Gewaarmerkte kopie diploma – Verklaring van de bevoegde autoriteit in de staat van oorsprong/herkomst dat stelt dat geen beperkingen in de beroepsuitoefening toegepast/van belang zijn. – (mogelijke aanvullende verklaring) 	<p>erkenningprocedure opgevraagd, maar in het kader van de registratie bij de KNMG.³⁹</p> <p>In geval van aanvragen onder het algemeen stelsel worden de volgende documenten opgevraagd:⁴⁰</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opleidingstitel – Opleidingscurriculum – Bewijs van opgedane werkervaring – Overzicht gevolgte deskundigheidsbevordering – CV – <i>Certificate of Current Professional Status</i> – Bewijs taalniveau specialist (B2) – Bewijs inschrijving BIG-register – Verklaring verrichte werkzaamheden 	
5. Aantal loketten gedurende het	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten 	De basisarts die erkenning van zijn/haar beroepskwalificaties zoekt	Voor medisch specialisten die in Nederland wensen te werken is een	75

³⁸ RGS KNMG, Handleiding erkenning en registratie buitenslands gediplomeerden, beschikbaar via: <https://www.knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/buitenlandse-artsen/erkenning-en-registratie.htm> laatst bezocht 28 september 2016, p. 8.

³⁹ Ibid.

⁴⁰ Ibid., p. 10.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
erkenningproces	– Meer dan 2 loketten	hoeft slechts langs één loket. ⁴¹	gecombineerde aanvraag BIG-registratie en KNMG mogelijk in welk geval de aanvrager langs 1 loket moet. ⁴² Dit neemt niet weg dat twee verschillende instanties erkenning en registratie verlenen. Aangezien twee verschillende instanties de aanvragen behandelen wordt hier een score van 75 punten toegekend.	
6. Centraal informatiepunt	– Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt	Informatie voor basisartsen is te vinden op de website van het BIG-register dat wordt gevoerd door het CIBG en op de website van EP-Nuffic. ⁴³	Informatie voor specialisten is te vinden op de website van de KNMG, de website van het BIG-register dat wordt gevoerd door het CIBG en op de website van EP-Nuffic. ⁴⁴	50
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	– Aanmelding volledig elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier	De procedures zijn langs elektronische weg beschikbaar. ⁴⁵ Echter, blijkt automatische erkenning zowel elektronisch als op papier plaats te	Artsen melden zich schriftelijk bij de RGS. ⁴⁷ Gezien het gebruik van overwegend schriftelijke procedures wordt hier	25

⁴¹ Artikel 3 io. Artikel 41 Wet BIG.

⁴² CIBG, 'Aanvragen erkenning specialisme', <https://www.bigregister.nl/registratie/meteenbuitenlandsdiploma/aanvragenspecialisme.aspx> laatst bezocht 28 september 2016.

⁴³ Zie <https://www.bigregister.nl/>; <https://www.epnuffic.nl/>.

⁴⁴ Zie <https://www.knmg.nl/home.htm>; <https://www.bigregister.nl/>; <https://www.epnuffic.nl/>.

⁴⁵ Artikel 34c Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
		vinden terwijl onder het algemeen stelsel alles op papier lijkt te zijn. ⁴⁶	een score van 25 punten toegekend.	
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee 	De Afdeling Onderwijsvergelijking van EP-Nuffic is het assistentiecentrum (vanaf 18 januari 2016). ⁴⁸	De Afdeling Onderwijsvergelijking van EP-Nuffic is het assistentiecentrum (vanaf 18 januari 2016). ⁴⁹	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen – Geen erkenning 	Automatische erkenning wordt verleend indien wordt voldaan aan de opleidingstitels van bijlage V punt 5.1.1 Richtlijn 2005/36/EG. ⁵⁰ Indien niet aan die opleidingstitels wordt voldaan, valt de basisarts onder het algemeen stelsel. Hierin mogen op basis van Artikel 11 lid 1 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties na advies van de Commissie buitenslands gediplomeerden volksgezondheid compensatiemaatregelen worden opgelegd. ⁵¹ Compenserende	Automatische erkenning kan worden verkregen indien wordt voldaan aan de opleidingstitel in Bijlage V.1 punt 5.1.3 of 5.1.4 Richtlijn 2005/36/EG (+ registratie-eisen). ⁵³ Indien geen automatische erkenning kan worden verleend en compenserende maatregelen opgelegd worden kan een aanpassingsstage van minimaal 3 maanden en maximaal 3 jaar opgelegd worden na beoordeling door de Registratiecommissie	100

⁴⁷ Artikelen B.2 en B.3 Besluit buitenslands gediplomeerden.

⁴⁶ CIBG, 'Rechtstreekse inschrijving BIG-register (automatische erkenning van het diploma)', <https://www.bigregister.nl/registratie/meteenbuitenlandsdiploma/procedure/rechtstreekseinschrijving/default.aspx> laatst bezocht 28 september 2016; CIBG, 'Erkenning beroepskwalificatie', <https://www.bigregister.nl/registratie/meteenbuitenlandsdiploma/procedure/erkenningberoepskwalificatie/default.aspx> laatst bezocht 28 september 2016.

⁴⁸ Artikel 1 Aanwijzingsbesluit assistentiecentrum erkenning EU-beroepskwalificaties.

⁴⁹ Artikel 1 Aanwijzingsbesluit assistentiecentrum erkenning EU-beroepskwalificaties.

⁵⁰ Artikel 2 Regeling aanwijzing buitenlandse diploma's volksgezondheid.

⁵¹ Artikel 3 lid 1 Regeling erkenning EU-beroepskwalificaties beroepen in de individuele gezondheidszorg.

**Institute for Transnational and Euregional
cross border cooperation and Mobility / ITEM**

Indicator	Basisarts	Medisch specialist	Score
	maatregelen bestaan uit een aanpassingsstage van maximaal 3 jaar. ⁵² Uit Artikel 8 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties blijkt dat erkenning kan worden geweigerd als er een verschil van 4 niveaus waar te nemen is tussen de vereiste kwalificatie en die van de indiener.	Geneeskundig Specialisten (RGS). ⁵⁴	
Totaalscore: 575 punten			

⁵³ Artikel B.2 Besluit buitenslands gediplomeerden.

⁵² Artikel 4 Regeling erkenning EU-beroepskwalificaties beroepen in de individuele gezondheidszorg.

⁵⁴ Artikel B.3 io. B.5 Besluit buitenslands gediplomeerden.

België – Basisinformatie

Op grond van Artikel 3 lid 1 van de Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen mag de geneeskunde enkel worden uitgeoefend door diegene die het relevante wettelijk diploma bezit. Artsen mogen op basis van Artikel 25 van de Gecoördineerde wet hun beroep enkel uitoefenen indien zij hun diploma hebben laten viseren door het Directoraat-generaal Gezondheidsberoepen, Medische Bewaking en Welzijn en indien zij ingeschreven zijn bij de Orde van Artsen. Richtlijn 2005/36/EG, zoals reeds geamendeerd door Richtlijn 2013/55/EU is gedeeltelijk geïmplementeerd in Hoofdstuk 9 van de Gecoördineerde wet.⁵⁵ Volgens Artikel 104 van de Gecoördineerde wet zal een migrant die houder is van een EU-beroepskwalificatie die in België wil werken voldoen aan de bepalingen in die wet en voldoen aan artikel 25: artsen met een beroepskwalificatie uit een andere EU-lidstaat dienen hun diploma te laten viseren en verkrijgen daarbij erkenning van hun beroepskwalificatie. De erkenning wordt vervolgens verleend volgens artikelen 105 (algemeen stelsel) en 106 (automatische erkenning) van de Gecoördineerde wet. Medisch specialisten lijken niet twee aparte erkenningen te hoeven verkrijgen (van de kwalificatie tot basisarts en die tot medisch specialist). Afhankelijk van of er een erkenning aangevraagd wordt tot basisarts of tot medisch specialist gelden de bepalingen van de Artikelen 105 en 106 Gecoördineerde wet waarbij aanvullend het *Ministerieel besluit tot vaststelling van de lijst van opleidingstitels van arts afgeleverd door de Europese Unie van 31 januari 2008* (basisarts) of het *Ministerieel besluit tot vaststelling van de lijst van opleidingstitels van geneesheer-specialist afgeleverd door de lidstaten van de Europese Unie van 31 januari 2008* (medisch specialist) van toepassing is.

Indicator		Basisarts/Medisch specialist	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	De procedure om een gereguleerd beroep uit te mogen oefenen wordt uiterlijk drie maanden na indiening van het volledige dossier afgesloten. ⁵⁶ Deze datum kan met één maand worden verlengd.	100
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	Geen informatie beschikbaar; de procedure lijkt gratis Aangezien geen informatie beschikbaar is die uitsluitsel geeft over de kosten wordt een score van 50 punten toegekend.	50

⁵⁵ Artikel 2 Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen.

⁵⁶ Artikel 2 Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts/Medisch specialist	Score
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	De aanvragen voor erkenning worden in het Nederlands, Frans en Duits geaccepteerd. De beroepsbeoefenaar dient zijn aanvraag in bij de Vlaamse, Franse of Duitstalige Gemeenschap. ⁵⁷	75
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijn-documenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>Voor de erkenning van de beroepskwalificaties tot basisarts/medisch specialist mogen de volgende documenten op worden gevraagd:⁵⁸</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nationaliteitsbewijs – Kopie van de bekwaamheidsattesten, opleidingstitel en eventuele bewijzen van beroepservaring. – Bewijzen van goed zedelijk gedrag, van de financiële situatie van de aanvrager en een document dat bewijst dat er geen strafrechtelijke inbreuken zijn begaan. – Op wens van de bevoegde autoriteit: bewijs van de geestelijke/lichamelijke gezondheid van de aanvrager. – Indien de bevoegde autoriteit het van zijn onderdanen eist: bewijs van de financiële draagkracht van de aanvrager of een bewijs van de verzekering van de aanvrager. <p>De Gemeenschappen vragen soms echter aanvullende documenten zoals bijvoorbeeld een motivatiebrief.</p>	50
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten 	1 loket afhankelijk van de Gemeenschap waarin de arts zich wil vestigen: Vlaamse Gemeenschap, ⁵⁹ Franse Gemeenschap, ⁶⁰ Duitstalige Gemeenschap. ⁶¹	100

⁵⁷ FOD Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu, 'Visum voor een buitenlands diploma', <http://www.health.belgium.be/nl/e-services/visum-voor-een-buitenlands-diploma> laatst bezocht 28 september 2016.

⁵⁸ Artikel 22 lid 5 Wet tot instelling van een nieuw algemeen kader voor de erkenning van EG-beroepskwalificaties.

Indicator		Basisarts/Medisch specialist	Score
	– Meer dan 2 loketten		
6. Centraal informatiepunt	<ul style="list-style-type: none"> – Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt 	Basisartsen kunnen informatie verkrijgen via de websites van de FOD Volksgezondheid, zorg-en-gezondheid.be, enseignement.be en bildungsserver.be.	50
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> – Aanmelding volledig elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier 	Bij de Vlaamse en Franse Gemeenschap dient het formulier per post op te worden gestuurd. ⁶² Het is onduidelijk hoe aanvragers bij de Duitstalige Gemeenschap hun aanvraag indienen.	0
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee 	De FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (Algemene Directie K.M.O. beleid – Dienst Intellectuele beroepen en Wetgeving) is het assistentiecentrum onder Artikel 57b van Richtlijn 2005/36/EG. ⁶³	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen 	Voor automatische erkenning legt de minister een lijst met opleidingstitels, minimale opleidingsvereisten, bevoegde organen, bijkomende attesten en verkregen rechten vast van de kwalificaties die automatische erkenning verkrijgen. ⁶⁴	100

⁵⁹ Zorg & Gezondheid, 'Formulier om met een buitenlands diploma een erkenning aan te vragen als huisarts of geneesheer-specialist', <https://www.zorg-en-gezondheid.be/formulier-om-met-een-buitenlands-diploma-een-erkenning-aan-te-vragen-als-huisarts-of-geneesheer> laatst bezocht 28 september 2016.

⁶⁰ Fédération Wallonie-Bruxelles, 'Médecins: Mobilité internationale', <http://www.enseignement.be/index.php?page=27897&navi=4371> laatst bezocht 28 september 2016.

⁶¹ Deutschsprachige Gemeinschaft, <http://www.dglive.be/desktopdefault.aspx> laatst geraadpleegd 28 september 2016.

⁶² Ibid.; Fédération Wallonie-Bruxelles, 'Demande de reconnaissance professionnelle pour la profession de médecin spécialiste', <http://www.enseignement.be/index.php?page=27296&navi=3932> laatst bezocht 28 september 2016.

⁶³ Business.belgium.be, 'Directive 2005/36 relative à la reconnaissance des qualifications professionnelles', http://www.business.belgium.be/fr/gerer_votre_entreprise/qualifications_professionnelles laatst bezocht 28 september 2016.

⁶⁴ Artikel 106 lid 1 en 2 Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen.

**Institute for Transnational and Euregional
cross border cooperation and Mobility / ITEM**

Indicator		Basisarts/Medisch specialist	Score
	– Geen erkenning	<p>Het algemeen stelsel geldt voor alle beroepen die geen automatische erkenning onder Artikel 106 krijgen.⁶⁵ Op grond van Artikel 105 lid 3 sub 2 kunnen medisch specialisten door de Minister verplicht worden gesteld een bekwaamheidsproef of aanpassingsstage worden.</p> <p>Kwalificaties worden erkend indien zij (a) afgegeven zijn door een bevoegde autoriteit overeenkomstig de nationale wet en (b) blijken te geven dat het niveau van de beroepskwalificatie ten minste gelijkwaardig is aan het niveau onmiddellijk voorafgaand aan het in België vereiste niveau. Compenserende maatregelen worden opgelegd indien (a) de duur van de opleiding één jaar korter is, (b) er wezenlijke verschillen bestaan en (c) het beroep in België meer beroepswerkzaamheden omvat dan in het land van kwalificatie.</p>	
Totaalscore: 625 punten			

⁶⁵ Artikel 105 lid 1 Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen.

Noordrijn-Westfalen – Basisinformatie

Basisarts

Wie als basisarts in Noordrijn-Westfalen wil werken heeft op grond van §2 Absatz 1 van de Bundesärzteordnung een *Approbation* nodig. Zowel in Duitsland opgeleide artsen als ook elders in de EU opgeleide artsen hebben de *Approbation* nodig. De procedures verlopen volgens de *Bundesärzteordnung* en de *Approbatonsverordnung für Ärzte*. Men mag enkel de titel “*Ärzt/Ärztin*” voeren indien de persoon *Approbation* verkregen heeft.⁶⁶ Gedurende de aanvraag voor *Approbation* wordt de erkenning van de beroepskwalificatie gerealiseerd.⁶⁷ Om een *Approbation* te verkrijgen moet de basisarts voldoen aan vier criteria: zich niet aan gedrag schuldig hebben gemaakt dat uitvoering van het beroep verlet, medisch geschikt zijn, voldoende kennis van de Duitse taal hebben en aan de vereiste opleidingseisen voldoen.⁶⁸ De erkenning vindt in het kader van dat laatste punt plaats.

Medisch specialist

Medisch specialisten vallen onder de *Weiterbildungsordnung* van de *Bundesärztekammer*. Die *Weiterbildungsordnung* is vervolgens door de individuele *Ärzttekammern* omgezet in een voor hen relevante *ordnung*. In Noordrijn-Westfalen vallen medisch specialisten onder de respectievelijke *Weiterbildungsordnungen* van de *Ärzttekammer Nordrhein* en die van de *Ärzttekammer Westfalen*.

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	<p>De autoriteiten nemen maximaal drie maanden na het overhandigen van de documenten een beslissing over de aanvraag tot <i>Approbation</i>.⁶⁹</p> <p>Onder het algemeen stelsel hebben de autoriteiten maximaal vier maanden voor de</p>	Voor beide <i>Ärzttekammern</i> geldt dat de tijdsperiode voor de procedure 3 maanden bedraagt en dat deze eenmalig met 1 maand verlengd kan worden wanneer het geval daarom vraagt. ⁷¹	100

⁶⁶ §2a Bundesärzteordnung – Bão.

⁶⁷ Bundesministerium für Bildung und Forschung (anerkennung-in-deutschland), ‘Ärzt/Ärztin’, https://www.anerkennung-in-deutschland.de/html/de/arzt_aerztin.php laatst bezocht 28 september 2016.

⁶⁸ §3 Absatz 1 Bundesärzteordnung – Bão.

⁶⁹ §39 Absatz 5 Approbatonsordnung für Ärzte – ÄapprO.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
		vaststelling van wezenlijke verschillen die tot een proeve van bekwaamheid leiden. ⁷⁰		
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	Voor de <i>Bezirksregierung Düsseldorf</i> liggen de kosten tussen de 130 en 1000 euro. ⁷² De kosten liggen bij de overige <i>Bezirksregierungen</i> (Köln, Arnsberg, Detmold en Münster) tussen de 150 en 1000 euro. ⁷³	Voor de <i>Ärzttekammer Nordrhein</i> geldt dat 50 euro wordt gerekend voor een procedure ter erkenning zonder proeve van bekwaamheid. ⁷⁴ Voor het proeven van de gelijkwaardigheid wordt 200 euro gerekend. ⁷⁵ Een proeve van bekwaamheid kost vervolgens 130 euro. ⁷⁶ Voor de <i>Ärzttekammer Westfalen-Lippe</i> kost een gelijkwaardigheidsbeoordeling 300 euro. ⁷⁷ Een proeve van bekwaamheid kost 130 euro. ⁷⁸	0

⁷¹ §19b Absatz 2 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Nordrhein/ § 19b Absatz 2 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Westfalen-Lippe.

⁷⁰ §3 Absatz 2 Bundesärzteordnung – BÄO

⁷² Bezirksregierung Düsseldorf, 'Approbation von Ärzten: FAQ – Häufig gestellte Fragen', <http://www.brd.nrw.de/gesundheits/soziales/Approbation/FAQ.html> laatst bezocht 28 september 2016;

⁷³ Bezirksregierung Köln, 'Approbationserteilung als Ärztin oder Arzt (ausländischer Abschluss)', http://www.bezreg-koeln.nrw.de/brk_internet/leistungen/abteilung02/24/approbationen_berufserlaubnisse/arzt_auslaendischer_abschluss/index.html laatst bezocht 28 september 2016; Bezirksregierung Arnsberg, 'Approbationen und Berufserlaubnisse', http://www.bezreg-arnsberg.nrw.de/themen/a/approbation_berufserlaubnis/index.php laatst bezocht 28 september 2016; Bezirksregierung Detmold, 'Gebühren und Auslagen', https://www.bezreg-detmold.nrw.de/200_Aufgaben/020_Gesundheit_und_Soziales/Berufszulassung_Heilberufe/interaktives_Informationsangebot/Gebuehren_und_Auslagen/index.php 28 september 2016; Bezirksregierung Münster, 'Approbationen und Berufserlaubnisse', http://www.bezreg-muenster.nrw.de/de/gesundheits/soziales/approbationen_und_berufserlaubnisse/approbation/index.html laatst bezocht 28 september 2016.

⁷⁴ §2 Absatz 2 (2.5) Gebührenordnung der Ärztekammer Nordrhein.

⁷⁵ § 2 Absatz 2 (2.3) Gebührenordnung der Ärztekammer Nordrhein.

⁷⁶ §1 Absatz 1 (1.6) Gebührenordnung der Ärztekammer Nordrhein.

⁷⁷ §1 A Absatz 4 Verwaltungsgebührenordnung der Ärztekammer Westfalen-Lippe.

⁷⁸ §1 A Absatz 5 Verwaltungsgebührenordnung der Ärztekammer Westfalen-Lippe.

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	Voor zover documenten niet in het Duits opgesteld zijn moeten zij door beëdigd vertaler in het Duits overhandigd worden. ⁷⁹	Documenten kunnen alleen in het Duits overhandigd worden. Indien de documenten niet in het Duits beschikbaar zijn moeten zij vertaald worden door een beëdigde vertaler. ⁸⁰	0
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijn-documenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>De volgende documenten zijn vereist voor de aanvraag tot erkenning van de kwalificaties van basisarts.⁸¹</p> <ul style="list-style-type: none"> – Identiteitsbewijs – Gevolgde opleiding/economische activiteiten in tabelvorm. – Gecertificeerde kopie van het diploma/kwalificatie – Document stellende dat de aanvrager zich niet op een onwaardige of onbetrouwbare manier heeft gedragen die uitvoering van het beroep tegensprekt. – Bewijs van goede gezondheid. – Bewijs van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van oorsprong waaruit blijkt dat de behaalde opleiding overeenkomt met de 	<p>De volgende documenten zijn vereist voor de aanvraag tot erkenning van de kwalificaties van medisch specialist.⁸²</p> <ul style="list-style-type: none"> – Duitse <i>Approbation, Berufserlaubnis</i> of bewijs van gelijkwaardigheid van de opleiding – Identiteitsbewijs – Een overzicht van de gevolgde specialistische opleiding en beroepspraktijk in tabelvorm in het Duits – Een gecertificeerde kopie van de specialistenopleiding als ook certificeringen over de beroepspraktijk voor zover deze bijdragen aan de vaststelling van de 	50

⁷⁹ §39 Absatz 2 Approbationsordnung für Ärzte – ÄappO.

⁸⁰ § 19a Absatz 1 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Nordrhein/§ 19a Absatz 1 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Westfalen-Lippe.

⁸¹ §3 Absatz 6 Bundesärzteordnung – BÄo

⁸² § 19a Absatz 1 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Nordrhein/ § 19a Absatz 1 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Westfalen-Lippe.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
		<p>vereisten van de Richtlijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> – (Bij algemeen stelsel) documenten om vast te kunnen stellen of er wezenlijke verschillen zijn. – Indien de aanvrager deel van zijn opleiding in een derde land heeft gevolgd mogen aanvullende documenten gevraagd worden. – Bij twijfel kunnen de autoriteiten de lidstaat van oorsprong vragen dat de aanvrager de uitoefening van het beroep niet is geweigerd op grond van ernstige beroepsfouten of strafrechtelijke veroordelingen. 	<p>gelijkwaardigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> – Voor een opleiding die voor een bepaalde referentiedatum plaats heeft gevonden: conformiteitsverklaring of verslag van activiteiten van de afgelopen 5 jaar – Bij erkenning onder het algemeen stelsel: Aanvullende bewijzen voor de gelijkwaardigheidstest – Voor een opleiding uit een andere EU-lidstaat die gedeeltelijk in een derde land plaats heeft gevonden: documenten over welke vaardigheden, die in het derde land uitgevoerd zijn, door de autoriteit in de EU-lidstaat worden gezien als onderdeel van de opleiding in dat land. – Een schriftelijke verklaring vermeldend of de erkenning van de specialistenopleiding al bij een andere <i>Ärztchamber</i> aangevraagd is. 	
5. Aantal loketten gedurende het	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten 	De bevoegde autoriteiten van het <i>Bundesland</i> waarin het beroep uitgeoefend zal worden	Artsen worden vertegenwoordigd door de <i>Ärztchamber Nordrhein</i> en de	75

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
erkenningproces	– Meer dan 2 loketten	behandelen de aanvragen van beroepsbeoefenaren met een EU-beroepskwalificatie. ⁸³ Aanvragers dienen naar 1 loket te gaan afhankelijk van in welke <i>Regierungsbezirk</i> de beroepsbeoefenaar zijn beroep uit wenst te oefenen: Bezirksregierung Düsseldorf, Köln, Münster, Detmold, Arnsberg. ⁸⁴	<i>Ärztchamber Westfalen-Lippe</i> . ⁸⁵ Daarmee dient met langs 1 loket te gaan afhankelijk van het <i>Landschaftsverband</i> waar de beroepsbeoefenaar zijn of haar beroep uit wenst te oefenen: <i>Ärztchamber Nordrhein</i> , <i>Ärztchamber Westfalen-Lippe</i> . Gezien de grote hoeveelheid bevoegde autoriteiten wordt hier een score van 75 toegekend.	
6. Centraal informatiepunt	– Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt	Informatie over de erkenning van beroepskwalificaties voor arts kan langs verschillende wegen gewonnen worden door middel van <i>anerkennung-in-deutschland.de</i> en de websites van de verschillende <i>Bezirksregierungen</i> (Düsseldorf, Köln, Münster, Detmold, Arnsberg).	Informatie over de erkenning van beroepskwalificaties voor arts kan langs verschillende wegen gewonnen worden door middel van <i>anerkennung-in-deutschland.de</i> en de websites van de verschillende <i>Ärztchammern</i> (Nordrhein, Westfalen-Lippe).	50
7. Gebruik elektronische procedure	– Aanmelding volledig	De aanvragen zijn schriftelijk voor de verschillende <i>Bezirksregierungen</i> . ⁸⁶	Uit het aanvraagformulier van de <i>Ärztchamber Nordrhein</i> blijkt dat	50

⁸³ §12 Absatz 3 Bundesärzterordnung – BÄO.

⁸⁴ § 1 Absatz 1 und Absatz 2a Verordnung zur Regelung der Zuständigkeiten nach Rechtsvorschriften für Heilberufe.

⁸⁵ §1 Absatz 1 Heilberufegesetz – HeilBerG.

⁸⁶ Bezirksregierung Düsseldorf, 'Approbation von Ärzten: FAQ – Häufig gestellte Fragen', <http://www.brd.nrw.de/gesundheitssoziales/Approbation/FAQ.html> laatst bezocht 28 september 2016; Bezirksregierung Köln, 'Antragsunterlagen zur Erteilung der Approbation', http://www.bezreg-koeln.nrw.de/brk_internet/leistungen/abteilung02/24/approbationen_berufserlaubnisse/merkblatt_antragsunterlagen_approbation_auslaendisch.pdf laatst bezocht 28 september 2016; Bezirksregierung Arnsberg, 'Approbationen und Berufserlaubnisse, Merkblätter und Formulare', http://www.bezreg-arnsberg.nrw.de/themen/a/approbation_berufserlaubnis/merkblaetter_antraege/index.php laatst bezocht 28 september 2016; Bezirksregierung Münster, 'Approbationen und

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> – elektronisch en – Elektronisch op papier – Alles op papier 	Echter, bestaat ook de mogelijkheid om de gehele procedure voor de erkenning van de beroepskwalificaties tot basisarts te laten erkennen door de <i>Einheitlicher Ansprechpartner Nordrhein-Westfalen</i> . ⁸⁷	beroepsbeoefenaren hun aanvraag zowel per mail als per fax indienen. Medisch specialisten hebben ook de mogelijkheid om de procedure voor erkenning tot medisch specialist te laten verlopen via de <i>Einheitlicher Ansprechpartner Nordrhein-Westfalen</i> . ⁸⁸	
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee 	Het <i>Bundesinstitut für Berufsbildung</i> – portaal <i>Anerkennung in Deutschland</i> is het assistentiecentrum onder Artikel 57b van Richtlijn 2005/36/EG. ⁸⁹	Het <i>Bundesinstitut für Berufsbildung</i> – portaal <i>Anerkennung in Deutschland</i> is het assistentiecentrum onder Artikel 57b van Richtlijn 2005/36/EG. ⁹⁰	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatie- 	Automatische erkenning van EU-beroepskwalificaties wordt verleend als de kwalificatie opgenomen is op de lijst in de bijlage bij de Bundesärzteordnung. ⁹¹ De <i>Approbation</i> wordt vervolgens verleend als de kandidaat	Houders van een diploma, certificaat of andere bewijzen die een specialistenopleiding afgerond hebben waarvoor een wettelijke aanspraak tot wederzijdse erkenning mogelijk is krijgen	100

Berufserlaubnisse', http://www.bezreg-muenster.nrw.de/de/gesundheits_und_sozielles/approbationen_und_berufserlaubnisse/approbation/index.html laatst bezocht 28 september 2016; Bezirksregierung Detmold, 'Tätigkeit als Arzt in Deutschland', https://www.bezreg-detmold.nrw.de/200_Aufgaben/020_Gesundheit_und_Soziales/Berufszulassung_Heilberufe/Arzt_in_Deutschland/index.php#Tätigkeit_in_Deutschland laatst geraadpleegd 28 september 2016.

⁸⁷ Zie Einheitlicher Ansprechpartner, 'Verfahrensabwicklung über den EA NRW', <https://www.nrw-ea.de/de/verfahrensabwicklung-ueber-den-ea-nrw> laatst bezocht 28 september 2016.

⁸⁸ Ibid.

⁸⁹ Bundesministerium für Bildung und Forschung, 'Bericht zum Anerkennungsgesetz 2016', https://www.bmbf.de/pub/Bericht_zum_Anerkennungsgesetz_2016.pdf laatst bezocht 28 september 2016, p. 13.

⁹⁰ Ibid.

⁹¹ § 3 Absatz 1 Bundesärzteordnung – BÄO.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
	maatregelen – Geen erkenning	voldoet aan de overige criteria in § 3 van de <i>ordnung</i> : ⁹² <ul style="list-style-type: none"> – Deze zich niet onwaardig of onbetrouwbaar opgesteld heeft. – Qua gezondheid in staat is het beroep uit te oefenen. – Voldoende de Duitse taal beheerst. Als de voorwaarden voor automatische erkenning niet vervuld zijn verkrijgen beroepsbeoefenaren toch een <i>Approbation</i> indien <i>Gleichwertigkeit</i> met de nationale kwalificatie vastgesteld is. ⁹³ Indien dit niet het geval is (i.e. er bestaan wezenlijke verschillen qua vakken of het beroep bestaat in Duitsland uit meer activiteiten die in de lidstaat waar de kwalificatie is verworven niet bestaan) dient de beroepsbeoefenaar een <i>Eignungsprüfung</i> af te leggen die betrekking heeft op de punten waarop wezenlijke verschillen bestaan. Deze proeve van bekwaamheid vindt plaats volgens §36 van de Approbationsordnung für Ärzte.	automatische erkenning. ⁹⁴ Indien automatische erkenning niet mogelijk is kunnen medisch specialisten alsnog erkend worden als de gelijkwaardigheid van de binnen- en buitenlandse opleiding vastgesteld is. ⁹⁵ De twee opleidingen worden als gelijkwaardig beschouwd indien: ⁹⁶ <ul style="list-style-type: none"> – De buitenlandse kwalificatie leidt tot vergelijkbare beroepsactiviteiten – Indien er geen wezenlijke verschillen zijn – De gelijkwaardigheid van de opleiding tot basisarts reeds is vastgesteld Wezenlijke verschillen komen voor indien: ⁹⁷ <ul style="list-style-type: none"> – De beroepsactiviteiten onder de buitenlandse opleidingstitel verschillen naar inhoud en duur 	

⁹² § 3 Absatz 1 Bundesärztleordnung – BÄO.

⁹³ § 3 Absatz 2 Bundesärztleordnung – BÄO.

⁹⁴ § 18 Absatz 1, 2 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Nordrhein / § 18 Absatz 1, 2 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Westfalen-Lippe.

⁹⁵ § 18 Absatz 3 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Nordrhein / § 18 Absatz 3 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Westfalen-Lippe.

⁹⁶ § 18 Absatz 6 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Nordrhein / § 18 Absatz 6 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Westfalen-Lippe.

⁹⁷ § 18 Absatz 7 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Nordrhein / § 18 Absatz 7 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Westfalen-Lippe.

**Institute for Transnational and Euregional
cross border cooperation and Mobility / ITEM**

Indicator		Basisarts	Medisch specialist	Score
			wezenlijk van het vereiste. – De activiteiten zijn essentieel voor het uitoefenen van het beroep. – De aanvrager heeft de verschillen niet door middel van bewijsmateriaal gecompenseerd. Indien wezenlijke verschillen bevonden worden kan de aanvrager kiezen tussen een aanpassingsstage of proeve van bekwaamheid. ⁹⁸	
Totaalscore: 525 punten				

⁹⁸ § 19 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Nordrhein/ § 19 Weiterbildungsordnung Ärztekammer Westfalen-Lippe.

Annex II – Verpleegkundigen

Nederland – Basisinformatie

Het beroep ‘verpleegkundige’ is een gereguleerd beroep,⁹⁹ en kent een beschermde beroepstitel.¹⁰⁰ Om als verpleegkundige aan de slag te kunnen is een MBO of HBO opleiding verpleegkunde vereist,¹⁰¹ alsmede inschrijving in het BIG-register.¹⁰² Er zijn momenteel 190.485 verpleegkundigen ingeschreven.¹⁰³ In de Wet BIG worden de taken omschreven als:

- ‘a. het verrichten van handelingen op het gebied van observatie, begeleiding, verpleging en verzorging;
- b. het ingevolge opdracht van een beroepsbeoefenaar op het gebied van de individuele gezondheidszorg verrichten van handelingen in aansluiting op diens diagnostische en therapeutische werkzaamheden.’¹⁰⁴

Momenteel wordt geen onderscheid gemaakt op basis van opleidingsniveau van de verpleegkundige (alle verpleegkundigen mogen in beginsel alle handelingen verrichten); in de toekomst zal dit wellicht veranderen.¹⁰⁵ Wel zijn er verschillende specialismes. Erkenning van buitenlands gediplomeerden is geregeld in Hoofdstuk VI van de Wet BIG. Deze verwijst, waar het gaat om een diploma afgegeven binnen de EU, naar de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.¹⁰⁶

Indicator		Verpleegkundige	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	Bij complete aanvragen betreffende beroepen waar automatische erkenning geldt is de maximum termijn wettelijk gesteld op drie maanden. ¹⁰⁷	100

⁹⁹ Artikel 32 Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, *Stb.* 1994, 16.

¹⁰⁰ Artikel 4 lid 1 jo. lid 2 Wet BIG.

¹⁰¹ Artikel 32 Wet BIG.

¹⁰² Artikel 3 jo. 4 Wet BIG.

¹⁰³ CIBG, ‘Cijfers’, <https://www.bigregister.nl/overbigregister/cijfers/> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁰⁴ Artikel 33 Wet BIG.

¹⁰⁵ D. Terpstra et al., *Toekomstbestendige beroepen de verpleging en verzorging: Rapport stuurgroep over de beroepsprofielen en de overgangsregeling*, <http://www.venvn.nl/Portals/1/Nieuws/2016%20Documenten/20160113%20Rapport%20Toekomstbestendige%20beroepen.pdf> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁰⁶ *Stb.* 2007, 530.

¹⁰⁷ Artikel 19 lid 2 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties

Indicator		Verpleegkundige	Score
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	Er wordt een bedrag van €85 in rekening gebracht voor een aanvraag. ¹⁰⁸	100
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	Een diploma in de Nederlandse, Duitse, Engelse of Franse taal wordt in ieder geval geaccepteerd. ¹⁰⁹	100
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijn-documenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>De Toelichting Aanvraag formulier BIG-registratie stelt dat de volgende documenten vereist zijn:¹¹⁰</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het aanvraagformulier. - Kopie van een geldig paspoort of ander identiteitsdocument waaruit de EU nationaliteit blijkt. - Een gewaarmerkt kopie van het diploma. - Een curriculum vitae/CV. - Een 'originele verklaring of gewaarmerkte kopie van de bevoegde autoriteit op het terrein van de beroepsuitoefening van het land dat het diploma heeft afgegeven. Hierin moet staan dat u volledig bevoegd bent het betreffende beroep uit te oefenen en dat er geen bevoegdheidsbeperkingen tegen u van kracht zijn'. Dit is niet vereist als de aanvrager drie maanden of korter afgestudeerd is. <p>Indien de aanvraag niet compleet is wordt deze niet in behandeling genomen. Daar bijkomende documenten, zoals een CV, worden gevraagd wordt hier een</p>	50

¹⁰⁸ Artikel 1 Regeling tarieven registratie beroepsbeoefenaren Wet BIG, *Stcrt.* 2012, 12874.

¹⁰⁹ Zie CIBG, 'Toelichting aanvraagformulier BIG-registratie', https://www.bigregister.nl/doc/pdf/Toelichting%20aanvraagformulier%20registratie%20Oversie%203.0_43197.pdf, laatst bezocht 28 september 2016.

¹¹⁰ Ibid.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Verpleegkundige	Score
		score van 50 punten toegekend.	
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten – Meer dan 2 loketten 	Het CIBG, de uitvoeringsinstantie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, beheert het BIG-register. ¹¹¹ Andere uitvoeringsinstanties zijn in Nederland niet bij het erkenningsproces betrokken.	100
6. Centraal informatiepunt	<ul style="list-style-type: none"> – Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt 	De website https://www.bigregister.nl/ bevat alle relevante informatie.	100
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> – Aanmelding volledig elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier 	Initiële registratie is digitaal, maar het aanvraagformulier moet worden uitgeprint en ondertekend. De bijbehorende documenten moeten per post worden opgestuurd. ¹¹²	50
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee 	Het <i>EP-Nuffic</i> is aangewezen als assistentiecentrum. ¹¹³	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen 	In Nederland wordt de beroepskwalificatie van verpleegkundige geschaard, zoals de Richtlijn vereist, onder het stelsel van automatische erkenning. In principe is de erkenning dus direct. Echter, dit geldt niet in alle situaties. Ingevolge het Besluit periodieke registratie Wet BIG ¹¹⁴ wordt de inschrijving in het register doorgehaald na een periode van	50

¹¹¹ Zie artikel 3 lid 4 Wet BIG; CIBG, 'Producten en diensten', <https://www.cibg.nl/producten-en-diensten> laatst bezocht 28 september 2016.

¹¹² CIBG, 'Rechtstreekse inschrijving BIG-register', <https://www.bigregister.nl/registratie/meteenbuitenslandsdiploma/procedure/rechtstreekseinschrijving/default.aspx> laatst bezocht 28 september 2016.

¹¹³ Zie Aanwijzingsbesluit assistentiecentrum erkenning EU-beroepskwalificaties, *Strcrt*, 2016, 157., *Strcrt*, 2016, 157.

¹¹⁴ *Stb.* 2008, 515.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Verpleegkundige	Score
	– Geen erkenning	vijf jaar. ¹¹⁵ Deze termijn loopt vanaf de datum waarop de ingeschrevene zijn of haar diploma heeft behaald. ¹¹⁶ Herinschrijving vindt enkel plaats als de betrokkene in de periode van vijf jaar voldoende (relevante) werkzaamheden heeft verricht ofwel met goed gevolg (bij)scholing heeft gevolgd. ¹¹⁷ Vervolgens herhaalt deze procedure zich in beginsel elke vijf jaar (vanaf de datum van herinschrijving op basis van voldoende werkzaamheden/bijscholing). Voor buitenlands gediplomeerden met een diploma ouder dan vijf jaar betekent dit dat erkenning niet automatisch is, maar afhankelijk van (bewijs van) voldoende werkzaamheden, ¹¹⁸ of bewijs van bijscholing. ¹¹⁹	
Totaalscore: 750 punten			

¹¹⁵ Artikel 8 lid 2 Wet BIG jo. Artikel 2 lid 2 Besluit periodieke registratie Wet BIG. Zie algemeen: CIBG, ‘Herregistratie als verpleegkundige’, <https://www.bigregister.nl/herregistratie/verpleegkundige/> laatst bezocht 28 september 2016.

¹¹⁶ Artikel 8 lid 2 Wet BIG.

¹¹⁷ Artikel 3-5 Besluit periodieke registratie Wet BIG.

¹¹⁸ Voor de bewijsstukken, zie: CIBG, ‘Bijlage Herregistratie bewijsstukken werkervaring’, https://www.bigregister.nl/doc/pdf/Toelichting%20bewijsstukken%20werkervaring%201.8_43207.pdf laatst bezocht 28 september 2016.

¹¹⁹ Zie verder CIBG, ‘Met een buitenlands diploma’, <https://www.bigregister.nl/registratie/meteenbuitenlandsdiploma/> laatst bezocht 28 september 2016.

België – Basisinformatie

Het beroep ‘verpleegkundige’ is een gereguleerd beroep en kent een beroepsmonopolie (/beschermde handelingen).¹²⁰ Om het beroep uit te oefenen is een zogenaamd visum nodig, afgegeven door Federale Overheidsdienst Volksgezondheid.¹²¹ In de Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen worden de taken van verpleegkundige omschreven als:¹²²

- 1° a) het observeren, het herkennen en het vastleggen van de gezondheidsstatus zowel op psychisch, fysiek als sociaal vlak;
- b) het omschrijven van verpleegproblemen;
- c) het bijdragen aan de medische diagnose door de arts en aan het uitvoeren van de voorgeschreven behandeling;
- d) het informeren en adviseren van de patiënt en zijn familie;
- e) het voortdurend bijstaan, uitvoeren en helpen uitvoeren van handelingen, waardoor de verpleegkundige het behoud, de verbetering en het herstel van de gezondheid van gezonde en zieke personen en groepen beoogt;
- f) het verlenen van stervensbegeleiding en begeleiding bij de verwerking van het rouwproces;
- [1 g) het zelfstandig kunnen treffen van urgente levensreddende maatregelen en het kunnen handelen in crisis- en rampensituaties;
- h) het analyseren van de kwaliteit van de zorg met als doelstelling de eigen beroepsuitoefening als verpleegkundige te verbeteren.]1

2° de technisch-verpleegkundige verstrekkingen waarvoor geen medisch voorschrift nodig is, alsook deze waarvoor wel een medisch voorschrift nodig is.

Die verstrekkingen kunnen verband houden met de diagnosestelling door de arts, de uitvoering van een door de arts voorgeschreven behandeling of met het nemen van maatregelen inzake preventieve geneeskunde;

3° de handelingen die door een arts kunnen worden toevertrouwd overeenkomstig artikel 23, § 1, tweede en derde lid.

§ 2. De verpleegkundige verstrekkingen bedoeld in paragraaf 1, 1°, 2°, en 3°, worden opgetekend in een verpleegkundig dossier.

¹²⁰ Artikel 45-46 Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, 18.06.2015, 35172.16.

¹²¹ Zie Artikel 119, 122 Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen; Zorg & Gezondheid, ‘De erkenning van verpleegkundigen: overzicht van alle stappen’, <https://www.zorg-en-gezondheid.be/de-erkenning-van-verpleegkundigen-overzicht-van-alle-stappen> laatst bezocht 28 september 2016.

¹²² Zie Artikel 46.

§ 3. De Koning kan overeenkomstig de bepalingen van artikel 141, de lijst vaststellen van de in paragraaf 1 bedoelde verstrekkingen, alsook de regelen voor de uitvoering ervan en de desbetreffende bekwaamheidsvereisten.

Er zijn verder, net als in Nederland, verschillende specialismes mogelijk. Erkenning van buitenlands gediplomeerden is geregeld in Hoofdstuk 9 van de Wet; de Wet van 12 februari 2008 tot instelling van een nieuw algemeen kader voor de erkenning van EG-beroepskwalificaties is van overeenkomstige toepassing waar het gaat om diploma's afgegeven in een EU land. Afhankelijk van de taal van het dossier, wordt de erkenningsprocedure door drie verschillende instanties behandeld.¹²³ De afgifte van het visum geschied echter door de federale overheid.

Indicator		Verpleegkundige	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	Drie maanden, met mogelijke verlenging van een maand. ¹²⁴	100
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	Geen informatie beschikbaar; de procedure lijkt gratis Aangezien geen informatie beschikbaar is die uitsluitel geeft over de kosten wordt een score van 50 punten toegekend.	50
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	Alle documenten moeten in de taal worden aangeleverd van de desbetreffende bevoegde instantie. Dat wil zeggen dat alle documentatie ofwel volledig in het Nederlands, Frans of Duits moet worden aangeleverd, met vertaling door een beëdigd vertaler of vertaalbureau. ¹²⁵ Een meertalig dossier is dus niet mogelijk. Daarom wordt hier voor een score van 75 geopteerd.	75

¹²³ FOD Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu, 'Visum voor een buitenlands diploma', <http://www.health.belgium.be/nl/e-services/visum-voor-een-buitenlands-diploma> laatst bezocht 28 september 2016.

¹²⁴ Artikel 23 Wet van 12 februari 2008 tot instelling van een nieuw algemeen kader voor de erkenning van EG-beroepskwalificaties.

¹²⁵ Zie e.g. Aanvraag voor een erkenning van de beroepskwalificatie verpleegkundige IZO-02-150924. Zie ook Zorg & Gezondheid, 'Een gezondheidsberoep uitoefenen met een buitenlands diploma van binnen de EER of gelijkgesteld in de EER', <https://www.zorg-en-gezondheid.be/een-gezondheidszorgberoep-uitoefenen-met-een-buitenlands-diploma-van-binnen-de-eer-of-gelijkgesteld> laatst bezocht 28 september 2016.

Indicator		Verpleegkundige	Score
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijn-documenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>Het Vlaamse aanvraagformulier stelt dat de volgende documenten vereist zijn:¹²⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een motivatiebrief - Het programma van de opleiding - Kopie van het diploma - Kopie van een geldig paspoort of ander identiteitsdocument - Verklaring van goed gedrag - Conformiteitsattest dat de opleiding voldoet aan de eisen zoals gesteld door Richtlijn 2005/36. - Een curriculum vitae/CV met werkervaring. - Een ‘certificaat van professioneel goed gedrag afgeleverd door de betrokken beroepsorganisatie’. <p>Het aanvraagformulier voor erkenning voor Federatie Wallonië-Brussel stelt iets andere eisen:¹²⁷</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een motivatiebrief - Gewaarmerkt kopie van het diploma - Kopie van een geldig paspoort of ander identiteitsdocument - Verklaring van goed gedrag - Conformiteitsattest dat de opleiding voldoet aan de eisen zoals gesteld door Richtlijn 2005/36. - Een certificaat van professioneel goed gedrag afgeleverd door de betrokken beroepsorganisatie/ bevestiging dat geen lopende sancties van toepassing zijn en dat het beroep dus uitgeoefend mag worden (geen beroepsrestricties). <p>Het aanvraagformulier van de Duitstalige Gemeenschap vraagt om:¹²⁸</p>	50

¹²⁶ Ibid.

¹²⁷ Te vinden op: Fédération Wallonie-Bruxelles, ‘Infirmiers: Mobilité internationale’, <http://www.enseignement.be/index.php?page=27312&navi=3948> laatst bezocht 28 september 2016.

Indicator		Verpleegkundige	Score
		<ul style="list-style-type: none"> - Kopie van het diploma - Het officiële programma van de opleiding - Kopie van een geldig paspoort of ander identiteitsdocument - Verklaring van goed gedrag - Conformiteitsattest dat de opleiding voldoet aan de eisen zoals gesteld door Richtlijn 2005/36. - Een curriculum vitae/CV met werkervaring. - Een certificaat van professioneel goed gedrag afgeleverd door de betrokken beroepsorganisatie/ bevestiging dat geen lopende sancties van toepassing zijn en dat het beroep dus uitgeoefend mag worden (geen beroepsrestricties). 	
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> - 1 loket - 2 loketten - Meer dan 2 loketten 	<p>Voor Nederlandstalige dossiers: Het Agentschap Zorg en Gezondheid.¹²⁹</p> <p>Voor Franstalige dossiers: Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles Administration générale de l'Enseignement (AGE), Direction générale de l'Enseignement non obligatoire et de la Recherche scientifique (DGENORS), Direction de l'Agrément des Prestataires de Soins de Santé, Cellule "Professions des soins de santé non-universitaires"¹³⁰</p> <p>Voor de Duitstalige dossiers: het Ministerie te Eupen.¹³¹</p> <p>Per dossiertaal is er sprake van een loket. Er is voor een score van 100 geopteerd.</p>	100
6. Centraal	<ul style="list-style-type: none"> - Met alle informatie - Niet centraal, informatie 	Afhankelijk van de taal van het in te dienen dossier wordt gewerkt met verschillende	50

¹²⁸ Te vinden op: KPVD, 'Diplom-Anerkennung Ausland', http://www.kpvdb.be/?Berufsinformation_PflegehelferIN%3A_Diplom-Anerkennung_Ausland laatst bezocht 28 september 2016.

¹²⁹ Zie Zorg & Gezondheid, 'Een gezondheidsberoep uitoefenen met een buitenlands diploma van binnen de EER of gelijkgesteld in de EER', <https://www.zorg-en-gezondheid.be/een-gezondheidszorgberoep-uitoefenen-met-een-buitenlands-diploma-van-binnen-de-eer-of-gelijkgesteld> laatst bezocht 28 september 2016.

¹³⁰ Fédération Wallonie-Bruxelles, 'Agrément des prestataires de soins de santé', <http://www.enseignement.be/index.php?page=27056&navi=3912> laatst bezocht 28 september 2016.

¹³¹ Zie <http://www.kpvdb.be/>.

Indicator		Verpleegkundige	Score
informatiepunt	wel beschikbaar – Geen informatiepunt	loketten en websites.	
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	– Aanmelding volledig elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier	De procedure is enkel op papier. ¹³²	50
8. Bestaan van een Assistance Centre	– Ja – In aanbouw – Nee	De FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie is het assistentiecentrum onder Artikel 57b RI. 2005/36.	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	– Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen – Geen erkenning	In Vlaanderen wordt de beroepskwalificatie van verpleegkundigen geschaard onder het stelsel van automatische erkenning. ¹³³ In principe is de erkenning dus direct voor Nederlandse of Duitse diplomahouders verpleegkunde. Wel wordt de eis gesteld, na erkenning, dat de persoon in kwestie voldoende Nederlands, Duits of Frans spreekt om werkzaam te zijn in het desbetreffende taalgebied. ¹³⁴	100
Totaalscore: 675 punten			

¹³² Zie Zorg & Gezondheid, 'Formulier om met een buitenlands diploma een erkenning aan te vragen als verpleegkundige', <https://www.zorg-en-gezondheid.be/formulier-om-met-een-buitenlands-diploma-een-erkenning-aan-te-vragen-als-verpleegkundige> laatst bezocht 28 september 2016.

¹³³ Artikel 105 Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

¹³⁴ Artikel 114 Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Noordrijn-Westfalen – Basisinformatie

Het beroep ‘verpleegkundige’ is een gereguleerd beroep en kent een beroepsmonopolie (/beschermde handelingen).¹³⁵ Om het beroep uit te oefenen (in de zin van vestiging in plaats van dienstverlening) is een *Erlaubnis* nodig. Erkenning van gediplomeerden met een diploma afgegeven in een EU land is geregeld in §2 lid 4 Krankenpflegegesetz – KrPflG.

Indicator		Verpleegkundige	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	Drie maanden. ¹³⁶	100
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	Ingevolge de §20 Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW hangt dit van de Bezirksregierung af. Voor NRW-Düsseldorf bedragen de kosten tussen de €200 – 350. ¹³⁷	50
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	Alle documenten moeten in de Duitse taal worden aangeleverd. Indien deze in een andere taal zijn opgesteld, dan moet een Duitse vertaling worden bijgevoegd, hetgeen door erkend vertaler moet zijn vervaardigd. ¹³⁸	0
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijndocumenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke 	In Noordrijn-Westfalen moeten de volgende documenten worden bijgevoegd: ¹³⁹ <ul style="list-style-type: none"> - Een CV in tabelvorm. - Kopie van paspoort of identiteitskaart. 	50

¹³⁵ §1 Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege, BGBl. I S. 1442 van 16 juli 2003 (KrPflG), zoals geamendeerd.

¹³⁶ §20c lid 1 KrPflAPrV.

¹³⁷ Zie Bezirksregierung Düsseldorf, ‘Allgemeine Informationen zu den Gleichwertigkeitsprüfungen’, http://www.brd.nrw.de/gesundheits_soziales/LPA-Gesundheitsfachberufe/pdf-Gesundheitsfachberufe/Allgemeine-Informationen-zu-den-Gleichwertigkeitspruefungen.pdf laatst bezocht 28 september 2016.

¹³⁸ §4 lid 2 Verordnung zur Durchführung des Berufsanererkennungsverfahrens und zur Regelung der Verwaltungszusammenarbeit nach der Richtlinie 2005/36/EG und für Drittstaatenangehörige (Berufsanererkennungsverordnung – BerufsandVO NRW)

¹³⁹ §4 BerufsandVO NRW.

Indicator		Verpleegkundige	Score
	kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten	<ul style="list-style-type: none"> - Eventueel document met betrekking tot naamwijziging. - Bewijs van de algemene opleiding. - Een document (diploma) waaruit blijkt dat men toegelaten is tot het beroep van verpleegkundige. - Eventueel kan autoriteit vragen om een conformiteitsattest dat de opleiding voldoet aan de eisen zoals gesteld door Richtlijn 2005/36.¹⁴⁰ - Een certificaat van professioneel goed gedrag afgeleverd door de betrokken beroepsorganisatie/ bevestiging dat geen lopende sancties van toepassing zijn en dat het beroep dus uitgeoefend mag worden (geen beroepsrestricties). 	
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten – Meer dan 2 loketten 	Één: Landesprüfungsamt für Medizin, Psychotherapie und Pharmazie. ¹⁴¹	100
6. Centraal informatiepunt	<ul style="list-style-type: none"> – Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt 	Relevant informatie is zowel te vinden op https://www.anererkennung-in-deutschland.de/html/de/gesundheits_krankenfleger.php als http://www.brd.nrw.de/gesundheits_soiales/LPA-Gesundheitsfachberufe/index.jsp .	50
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> – Aanmelding volledig elektronisch 	De procedure vindt plaats op papier. ¹⁴² Echter, bestaat ook de mogelijkheid om de gehele erkenningsprocedure via de <i>Einheitlicher Ansprechpartner Nordrhein-Westfalen</i> te laten lopen. ¹⁴³	50

¹⁴⁰ §4 lid 3 BerufsanDVO NRW.

¹⁴¹ §1 lid 2 BerufsanDVO NRW. Zie ook: Bezirksregierung Düsseldorf, 'Gesundheitsfachberufe (nichtakademische Heilberufe)', http://www.brd.nrw.de/gesundheits_soiales/LPA-Gesundheitsfachberufe/index.jsp laatst bezocht 28 september 2016.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Verpleegkundige	Score
	<ul style="list-style-type: none"> – Elektronisch en op papier – Alles op papier 		
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee 	Het <i>Bundesinstitut für Berufsbildung</i> is aangewezen conform Artikel 57b RI. 2005/36.	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen – Geen erkenning 	In Duitsland wordt de beroepskwalificatie van verpleegkundige geschaard onder het stelsel van automatische erkenning. ¹⁴⁴ Wel wordt daaraan de voorwaarde gesteld dat de persoon in kwestie niet uitgesloten is van de uitoefening van het beroep, hij of zij uit volksgezondheidsoogpunt niet ongeschikt is bevonden en hij of zij voldoende kennis heeft van de Duitse taal. ¹⁴⁵ Deze worden echter niet systematisch getoetst. ¹⁴⁶	100
Totaalscore: 600 punten			

¹⁴² Zie ook: Bezirksregierung Düsseldorf, 'Gesundheitsfachberufe (nichtakademische Heilberufe)', http://www.brd.nrw.de/gesundheit_soziales/LPA-Gesundheitsfachberufe/index.jsp laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁴³ Einheitlicher Ansprechpartner, 'Verfahrensabwicklung über den EA NRW', <https://www.nrw-ea.de/de/verfahrensabwicklung-ueber-den-ea-nrw> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁴⁴ §2 lid 4 KrPflG.

¹⁴⁵ §2 lid 1 KrPflG

¹⁴⁶ §20 Ausbildungs- und Prüfungsverordnung für die Berufe in der Krankenpflege, BGBl. I S. 2263 (KrPflAPrV).

Annex III – Medewerkers kinderopvang

Nederland – Basisinformatie

Medewerkers kinderopvang kunnen erkenning van hun beroepskwalificaties verkrijgen onder het algemeen stelsel van Richtlijn 2013/55/EU. Het beroep is in Nederland en in Duitsland een gereguleerd beroep. Zij vallen niet onder de twee andere categorieën beroepen waarvoor automatische erkenning beschikbaar is. In Nederland, worden beroepskwalificaties van medewerkers in de kinderopvang aldus in het kader van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties erkend. Artikel 33 lid 2 van die wet stelt dat per gereguleerd beroep nadere regels vastgesteld worden die betrekking hebben op specifieke zaken zoals de vereiste documenten en controles gerelateerd aan de volksgezondheid of openbare veiligheid. De erkenning van de beroepskwalificaties van kinderopvangpersoneel is op basis van Artikel 33 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties geregeld in de Regeling erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel.

Indicator		Medewerker kinderopvang	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	De minister van OCW dient zo spoedig mogelijk over een aanvraag te beslissen, maar heeft een maximale beslissingstermijn van drie maanden. Aangezien medewerkers in de kinderopvang onder het algemeen stelsel van de Richtlijn vallen en niet in aanmerking komen voor automatische erkenning, hebben de bevoegde autoriteiten de mogelijkheid om de termijn van drie maanden eenmalig met één maand te verlengen (totale duur van vier maanden). ¹⁴⁷	100
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	Het indienen van een aanvraag voor erkenning van de beroepskwalificatie als medewerker kinderopvang is kosteloos. ¹⁴⁸ De aanvrager dient echter wel de kosten van de proeve van bekwaamheid te voldoen. ¹⁴⁹ Indien een proeve van bekwaamheid vereist wordt, dient de	100

¹⁴⁷ Artikel 19 lid 2 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

¹⁴⁸ DUO, 'Werken in de kinderopvang', <https://duo.nl/particulier/diplomas/u-heeft-een-buitenlands-diploma/werken-in-de-kinderopvang.jsp> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁴⁹ Artikel 4 lid 2 Regeling erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Medewerker kinderopvang	Score
		relevante minister te verzekeren dat de aanvrager geïnformeerd wordt over, onder andere, de kosten van de proeve. Op basis van Artikel 33 lid 3 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties dienen de kosten ‘redelijk, evenredig en in verhouding tot de gemaakte kosten te zijn’ zonder de gemaakte kosten te overschrijden en het doen van een aanvraag te ontmoedigen.	
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	Beëdigde vertalingen (door een tolk of vertaler) zijn vereist indien de relevante documenten niet beschikbaar zijn in het Nederlands, Duits of Engels. ¹⁵⁰ Daarmee worden door de Nederlandse autoriteiten 3 talen geaccepteerd.	100
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijndocumenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) mag de volgende documenten vragen:¹⁵¹</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bewijs van nationaliteit en, in sommige gevallen, aanvullend een verblijfsvergunning of bewijs van duurzaam verblijfsrecht. – Een gewaarmerkte kopie van de bekwaamheidsattesten/opleidingstitels op grond waarvan de aanvrager in de lidstaat van oorsprong toegang tot het beroep krijgt. – Overzicht van de relevante opleidingsgegevens (totale cursusduur, gevolgde vakken, leerstofomschrijving van de vakgebieden met bijbehorende studietijd). – Bewijs van beroepservaring. – Voor gastouders: een verklaring omtrent het gedrag. 	50

¹⁵⁰ Artikel 3 lid f Regeling erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel.

¹⁵¹ Artikel 3 lid a t/m f Regeling erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel.

Indicator		Medewerker kinderopvang	Score
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten – Meer dan 2 loketten 	Medewerkers in de kinderopvang dienen hun aanvragen in bij DUO. ¹⁵² De Directeur-generaal van DUO verkrijgt op basis van Artikel 8 lid 1 van de Regeling erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel een mandaat, volmacht en machtiging om verschillende activiteiten omtrent de erkenning van beroepskwalificaties van kinderopvangpersoneel uit te voeren.	100
6. Centraal informatiepunt	<ul style="list-style-type: none"> – Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt 	Alle informatie over de erkenning van beroepskwalificaties voor kinderopvangpersoneel zijn beschikbaar op de website van DUO. ¹⁵³ Aanvullend kunnen beroepsbeoefenaren informatie verkrijgen op de website van FCB. ¹⁵⁴ Aangezien alle informatie in principe beschikbaar is op de website van DUO wordt hier een score van 100 punten toegekend.	100
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> – Aanmelding volledig elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier 	Uit het aanvraagformulier voor de erkenning van EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel blijkt dat de aanvraag schriftelijk in wordt gediend door deze op te sturen naar DUO. ¹⁵⁵ Echter, dienen de procedures voor de erkenning van beroepskwalificaties elektronisch beschikbaar te zijn via het centraal loket of via de Minister van OCW. ¹⁵⁶	0
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw 	De Afdeling Onderwijsvergelijking van EP-Nuffic is het assistentiecentrum (vanaf 18 januari 2016). ¹⁵⁷	100

¹⁵² DUO, 'Werken in de kinderopvang', <https://duo.nl/particulier/diplomas/u-heeft-een-buitenlands-diploma/werken-in-de-kinderopvang.jsp> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁵³ Zie <https://www.duo.nl/particulier/>.

¹⁵⁴ Zie <https://www.fcb.nl/>.

¹⁵⁵ DUO, 'Aanvraagformulier Erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel', <https://duo.nl/particulier/images/erkenning-eg-beroepskwalificaties-kinderopvangpersoneel-2631-ks-006.pdf> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁵⁶ Artikel 34 c lid 1 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

¹⁵⁷ Artikel 1 Aanwijzingsbesluit assistentiecentrum erkenning EU-beroepskwalificaties.

Indicator		Medewerker kinderopvang	Score
	– Nee		
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen – Geen erkenning 	<p>Medewerkers in de kinderopvang behoren niet tot de zeven beroepen die onder Richtlijn 2005/36/EG automatische erkenning krijgen. Daarmee kunnen zij enkel erkenning verkrijgen onder het algemeen stelsel. Hier kunnen compenserende maatregelen worden opgelegd indien er wezenlijke verschillen bestaan in de vakken tussen de Nederlandse opleiding en die van de lidstaat van oorsprong of het gereguleerde beroep in Nederland meer activiteiten omvat die niet bestaan in hetzelfde beroep in de staat van oorsprong.¹⁵⁸</p> <p>Wezenlijke verschillen zijn ‘vakken waarvan de kennis, vaardigheden en competenties van essentieel belang zijn voor de uitoefening van het beroep en waarvoor de door de migrerende beroepsbeoefenaar ontvangen opleiding naar duur of inhoud in belangrijke mate afwijkt van de in Nederland vereiste opleiding’.</p> <p>Indien onder Artikel 11 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties een proeve van bekwaamheid wordt opgelegd wordt aan de aanvrager gecommuniceerd welke vakken de proeve betreft, de manier waarop de proeve wordt afgenomen en wat de kosten zijn.¹⁵⁹</p> <p>Indien onder Artikel 11 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties een aanpassingsstage wordt opgelegd wordt aan de aanvrager gecommuniceerd op welke vakken de stage betrekking heeft, hoe lang deze stage duurt en (indien van toepassing) de opleiding die deel uitmaakt van de stage.¹⁶⁰ Aanpassingsstages voor kinderopvangpersoneel</p>	100

¹⁵⁸ Artikel 11 lid 1 en 2 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

¹⁵⁹ Artikel 4 Regeling erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel.

¹⁶⁰ Artikel 5 Regeling erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel.

**Institute for Transnational and Euregional
cross border cooperation and Mobility / ITEM**

Indicator	Medewerker kinderopvang	Score
	<p>duren maximaal één jaar. De aanvrager dient zich daarbij zelf tot de relevante werkplek te richten met het stageverzoek.</p> <p>Erkenning kan worden geweigerd indien er een verschil van 4 niveaus waar te nemen is tussen de vereiste kwalificatie en die van de indiener.¹⁶¹</p> <p>Er lijken geen specifieke of aanvullende eisen te worden gesteld indien een aanvrager afkomstig is uit een lidstaat (bijvoorbeeld België) waar het beroep niet gereguleerd is. Dergelijke aanvragers dienen ook aan de bepalingen van de Algemene wet EU-beroepskwalificaties en van de Regeling erkenning EG-beroepskwalificaties kinderopvangpersoneel te voldoen.</p>	
Totaalscore: 750 punten		

¹⁶¹ Artikel 8 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

Noordrijn-Westfalen – Basisinformatie

De medewerker kinderopvang (*Erzieher*) is een beroep dat op het niveau van de *Bundesländer* geregeld is.¹⁶² Daarmee vallen deze professionals onder het *Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz* in Noordrijn-Westfalen.¹⁶³ Er is een verschil tussen de kwalificatie van een *Erzieher* en die van een Nederlands medewerker kinderopvang. In Nederland zijn medewerkers in de kinderopvang enkel verantwoordelijk voor de zorg van zeer jonge kinderen. Het beroep van *Erzieher* is daarentegen breder en betreft zowel jonge kinderen als jongeren.¹⁶⁴

Indicator		Medewerker kinderopvang	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	De bevoegde autoriteit moet binnen drie maanden over de gelijkwaardigheid van de beroepskwalificatie beslissen. ¹⁶⁵ De periode gaat in wanneer het geheel aan vereiste documenten is ontvangen. De periode kan voor aanvragers met een EU-kwalificatie maximaal met een maand verlengd worden.	100
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	De regering van Noordrijn-Westfalen is bevoegd om de kosten voor de erkenningsprocedures vast te stellen. ¹⁶⁶ Op de website van de Bezirksregierung Köln lijkt geen informatie beschikbaar over de hoogte van de kosten voor de erkenningsprocedures van <i>Erzieher</i> . Naar de informatie op anerkennung-in-deutschland.de hangt de hoogte van de kosten af van het individuele geval. ¹⁶⁷	0

¹⁶² Bundesministerium für Bildung und Forschung (Anerkennung in Deutschland), ‚Erzieher/in‘, <https://www.anerkennung-in-deutschland.de/tools/berater/de/berater/result> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁶³ § 2 *Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW – BQFG NRW*.

¹⁶⁴ Bundesagentur für Arbeit, ‚Kurzbeschreibung (Erzieher)‘, <https://berufenet.arbeitsagentur.de/berufenet/faces/index;BERUFENETJSESSIONID=pREPgnWdbUhdBbee5SI2uTObo7oenYk-blN7AoT2seLuzRlue1ic!-601395309?path=null/kurzbeschreibung&dkz=9162> laatst bezocht 28 september 2016..

¹⁶⁵ §13 Absatz 3 *Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW – BQFG NRW*.

¹⁶⁶ §20 *Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW – BQFG NRW*.

¹⁶⁷ Zie Bundesministerium für Bildung und Forschung (Anerkennung in Deutschland), <https://www.anerkennung-in-deutschland.de/tools/berater/de/berater/result> laatst bezocht 28 september 2016.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Medewerker kinderopvang	Score
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	De documenten moeten allen in het Duits overhandigd worden. De vertalingen moeten door een beëdigde tolk of vertaler zijn opgesteld. ¹⁶⁸	0
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijn-documenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>De volgende documenten worden in het kader van de aanvraag tot erkenning gevraagd:¹⁶⁹</p> <ul style="list-style-type: none"> – Document waarin de gevolgde opleiding en uitgevoerde vaardigheden in tabelvorm weergegeven zijn. – Identiteitsbewijs – Diploma – Bewijs van werkervaring voor zover bevorderlijk voor de vaststelling van erkenning – Indien het beroep zowel in de opleidingsstaat als in Noordrijn-Westfalen gereguleerd is, een bewijs dat aantoont dat de aanvrager het beroep in de lidstaat waar de kwalificatie is verworven mag uitoefenen – Verklaring of en bij welke autoriteit al een aanvraag ter vaststelling van gelijkwaardigheid ingediend is 	50
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten – Meer dan 2 loketten 	1 loket afhankelijk van de lidstaat waarin de beroepsbeoefenaar zijn/haar diploma heeft verworven. Diploma's uit België en Nederland worden door de <i>Bezirksregierung Köln</i> behandeld. ¹⁷⁰	100

¹⁶⁸ §12 Absatz 2 Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW – BQFG NRW.

¹⁶⁹ §12 Absatz 1 Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW – BQFG NRW.

¹⁷⁰ Bezirksregierung Köln, 'Ausländische Berufsabschlüsse', http://www.bezreg-koeln.nrw.de/brk_internet/leistungen/abteilung04/48/anerkennung/auslaendische_berufsabschluesse/index.html laatst bezocht 28 september 2016.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Medewerker kinderopvang	Score
6. Centraal informatiepunt	<ul style="list-style-type: none"> – Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt 	Aanvragers kunnen door middel van verschillende kanalen informatie vergaren. Zo kunnen zij informatie over de uitoefening van het beroep vergaren door middel van <i>anerkennung-in-deutschland.de</i> en de websites van de relevante <i>Bezirksregierungen</i> (in het geval van aanvragers uit België en Nederland: de <i>Bezirksregierung Köln</i>).	50
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> – Aanmelding volledig elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier 	Aanvragers kunnen het aanvraagformulier invullen en toesturen naar de <i>Bezirksregierung Köln</i> . ¹⁷¹ Echter, bestaat ook de mogelijkheid om de gehele procedure voor de erkenning van de beroepskwalificaties tot medewerker kinderopvang te laten erkennen door de <i>Einheitlicher Ansprechpartner Nordrhein-Westfalen</i> . ¹⁷²	50
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee 	Het <i>Bundesinstitut für Berufsbildung</i> – portaal <i>Anerkennung in Deutschland</i> is het assistentiecentrum onder Artikel 57b van Richtlijn 2005/36/EG. ¹⁷³	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen – Geen erkenning 	Gelijkwaardigheid wordt bevonden indien de opleiding in het buitenland leidt tot vergelijkbare beroepsvaardigheden, het beroep in het land van opleiding gereguleerd is en de aanvrager het recht heeft in dat land het beroep uit te oefenen en er geen wezenlijke verschillen zijn. ¹⁷⁴ Wezenlijke verschillen bestaan indien het buitenlandse diploma kennis en vaardigheden betreft die, inhoudelijk of qua duur, wezenlijk van de vaardigheden en kennis verschillen die in Noordrijn-Westfalen vereist	100

¹⁷¹ http://www.bezreg-koeln.nrw.de/brk_internet/leistungen/abteilung04/48/anerkennung/auslaendische_berufsabschluesse/form_antrag_anerkennung.pdf laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁷² Einheitlicher Ansprechpartner, 'Verfahrensabwicklung über den EA NRW', <https://www.nrw-ea.de/de/verfahrensabwicklung-ueber-den-ea-nrw> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁷³ Bundesministerium für Bildung und Forschung, 'Bericht zum Anerkennungsgesetz 2016', https://www.bmbf.de/pub/Bericht_zum_Anerkennungsgesetz_2016.pdf laatst bezocht 28 september 2016, p. 13.

¹⁷⁴ §9 Absatz 1 Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW – BQFG NRW.

**Institute for Transnational and Euregional
cross border cooperation and Mobility / ITEM**

Indicator	Medewerker kinderopvang	Score
	<p>zijn, de relevante kennis en vaardigheden een essentieel deel van het beroep vormen en de aanvrager deze verschillen niet op enige wijze kan compenseren.¹⁷⁵</p> <p>Wezenlijke verschillen kunnen door een stage van maximaal 3 jaar of een proeve van bekwaamheid gecompenseerd worden.¹⁷⁶ De aanvrager heeft de keuze tussen de twee compensatiemaatregelen indien niet anders is bepaald door de relevante beroepsbepalingen. De details omtrent de compenserende maatregelen zijn voor de <i>Erzieher</i> uiteengezet in de <i>Anerkennungsverordnung beruflicher Befähigungsnachweise Erzieherin oder Erzieher, Heilerziehungspflegerin oder Heilerziehungspfleger, Heilpädagogin oder Heilpädagoge NRW – AVOBEHH NRW</i>.</p> <p>Er lijken geen aanvullende voorzieningen te zijn gemaakt voor beroepsbeoefenaren met een kwalificatie uit een lidstaat waar het beroep niet gereguleerd is. Wel is duidelijk dat §9 Absatz 1 Nummer 2 en andere bepalingen die daaraan verbonden zijn niet van toepassing is voor dergelijke professionals. Concreet houdt dit in dat de procedure hetzelfde is als beschreven onder punt 9, maar dat de beroepsbeoefenaar in dit geval geen bewijs hoeft aan te leveren dat aantoon dat de aanvrager het beroep in de lidstaat waar de kwalificatie is verworven mag uitoefenen.</p>	
Totaalscore: 550 punten		

¹⁷⁵ §9 Absatz 2 Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW – BQFG NRW.

¹⁷⁶ §11 Absatz 1 & 3 Berufsqualifikationsfeststellungsgesetz NRW – BQFG NRW.

Annex IV – Elektriciens

België – Basisinformatie

In België is het zelfstandig uitoefenen van handelingen van een elektrotechnisch installateur een gereguleerd beroep.¹⁷⁷ Daarbij worden de volgende handelingen tot het beroepsmonopolie gerekend (met uitzondering van activiteiten die slechts bijkomstig en van kleine omvang zijn¹⁷⁸ alsmede bepaalde andere, gespecificeerde handelingen¹⁷⁹):¹⁸⁰

‘Onder elektrotechnische activiteiten moet worden verstaan het herstellen van elektrische toestellen en het plaatsen en herstellen van alle elektrische installaties voor stroomvoorziening, voor verlichting, voor lichtreclame, voor verwarming, voor andere klimaatregeling dan deze voorzien in artikel 25, voor domotica, voor communicatie, voor signalisatie, voor opname en weergave van beelden of geluiden en voor beveiliging tegen overspanning, brand of diefstal.’

Om het beroep van elektrotechnisch installateur zelfstandig uit te oefenen moet de persoon in kwestie beroepsbekwaamheid aantonen. Dit kan bij een van de ondernemingsloketten, die zorg dragen voor de formaliteiten.¹⁸¹

Indicator		Elektriciens	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	Drie maanden, met mogelijkheid tot verlenging met een maand. ¹⁸²	100

¹⁷⁷ Artikel 3 jo. 1 Koninklijk besluit betreffende de beroepsbekwaamheid voor de uitoefening van zelfstandige activiteiten van het bouwvak en van de elektrotechniek, alsook van de algemene aanneming, B.S. 2007, 9286.

¹⁷⁸ Artikel 4 Koninklijk besluit betreffende de beroepsbekwaamheid voor de uitoefening van zelfstandige activiteiten van het bouwvak en van de elektrotechniek, alsook van de algemene aanneming.

¹⁷⁹ Artikel 28(2) Koninklijk besluit betreffende de beroepsbekwaamheid voor de uitoefening van zelfstandige activiteiten van het bouwvak en van de elektrotechniek, alsook van de algemene aanneming.

¹⁸⁰ Artikel 28(1) Koninklijk besluit betreffende de beroepsbekwaamheid voor de uitoefening van zelfstandige activiteiten van het bouwvak en van de elektrotechniek, alsook van de algemene aanneming.

¹⁸¹ Zie Vlaanderen is ondernemen, ‘Waar moet u de basiskennis bedrijfsbeheer en sectorale beroepsbekwaamheid bewijzen?’, <http://www.vlaanderenonderneemt.be/ondernemen/waar-moet-u-de-basiskennis-bedrijfsbeheer-en-sectorale-beroepsbekwaamheid-bewijzen-4> laatst bezocht 28 september 2016; FOD Economie, ‘Ondernemingsloket’ http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/leven_onderneming/oprichting/ondernemingsloket/#.V-IBif6a271 laatste bezocht 28 september 2016.

¹⁸² Artikel 23(2) Wet tot instelling van een nieuw algemeen kader voor de erkenning van EG-beroepskwalificaties, B. S. 2008, 17886.

Indicator		Elektriciens	Score
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	<p>Onduidelijk; er zijn verschillende ondernemingsloketten die voor hun diensten zelf een vergoeding mogen bepalen.¹⁸³</p> <p>Voor dit onderzoek is het loket 'Xerius.be' als voorbeeld genomen; de kostenstructuur is echter zodanig dat niet met zekerheid gezegd kan worden welke specifieke kosten precies aan diploma-erkenning zijn verbonden.¹⁸⁴</p> <p>In zo een geval wordt een score van 50 toegekend.</p>	50
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	<p>Dit hangt wederom van het ondernemingsloket af. Voor Xerius kunnen de documenten in het Duits, Engels, Frans of Nederlands worden aangeleverd.¹⁸⁵</p>	100
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijndocumenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>Welke documenten precies zijn vereist zijn niet duidelijk; in beginsel wordt slechts de eis gesteld dat ofwel een attest van beroepservaring wordt overlegd, ofwel een diploma.¹⁸⁶</p>	100
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten – Meer dan 2 loketten 	<p>In beginsel één loket: een van de ondernemingsloketten.</p>	100
6. Centraal informatie-	<ul style="list-style-type: none"> – Met alle informatie 	<p>De informatie is verspreid over verschillende ondernemingsloketten</p>	0

¹⁸³ Zie FOD Economie, 'Ondernemingsloket' http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/leven_onderneming/oprichting/ondernemingsloket/#.V-lBif6a271 laatste bezocht 28 september 2016.

¹⁸⁴ Zie Xerius, 'Tarieven ondernemingsloket', <http://www.xerius.be/zelfstandigen/start-eigen-zaak/tarieven-ondernemingsloket> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁸⁵ Zie Xerius, 'Ondernemen in België als buitenlander', <http://www.xerius.be/zelfstandigen/ondernemen-in-belgie-als-buitenlander/ondernemersvaardigheden/> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁸⁶ Zie Xerius, 'Beroepskennis', <http://www.xerius.be/zelfstandigen/start-eigen-zaak/beroepskennis/beroepskennis-aantonen/> laatst bezocht 28 september 2016.

Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility / ITEM

Indicator		Elektriciens	Score
punt	<ul style="list-style-type: none"> – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt 	die geen uniform aanvraagstelsel hanteren.	
7. Gebruik elektronische procedure voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> – Aanmelding volledig elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier 	De procedure is, afhankelijk van het loket, elektronisch of op papier.	50
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee 	De FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (Algemene Directie K.M.O. beleid – Dienst Intellectuele beroepen en Wetgeving) is het assistentiecentrum onder Artikel 57b van Richtlijn 2005/36/EG.	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen – Geen erkenning 	<p>Het beroep ‘elektrotechnisch installateur’ valt onder het stelsel van erkenning van beroepservaring (vervat in artikel 17ff Richtlijn 2005/36). Er wordt onder het relevante Koninklijk Besluit aangegeven dat drie jaar zelfstandige uitoefening van het beroep voldoende is voor automatische erkenning (vijf jaar in geval van deeltijd).¹⁸⁷</p> <p>Ingeval zulke ervaring ontbreekt, kan voor het algemene stelsel van erkenning worden geopteerd.¹⁸⁸</p>	100
Totaalscore: 700 punten			

¹⁸⁷ Artikel 6(1) jo. (2) Koninklijk besluit betreffende de beroepsbekwaamheid voor de uitoefening van zelfstandige activiteiten van het bouwvak en van de elektrotechniek, alsook van de algemene aanneming.

¹⁸⁸ Artikel 6(1)(3) Koninklijk besluit betreffende de beroepsbekwaamheid voor de uitoefening van zelfstandige activiteiten van het bouwvak en van de elektrotechniek, alsook van de algemene aanneming

Duitsland – Basisinformatie

In Duitsland wordt een beroepsmonopolie gehanteerd. Duitsland classificeert de elektriciens als een *Gewerbebetrieb*.¹⁸⁹ Deze beroepen kennen een beroepsmonopolie, dat wil zeggen dat enkel *Elektrotechniker* de ‘karakteristieke en essentiële activiteiten’ die behoren bij dit beroep horen mogen uitoefenen (zogenaamde ‘wezenlijke’ handelingen).¹⁹⁰ Deze activiteiten worden negatief gedefinieerd: *geen* wezenlijke handelingen zijn handelingen die binnen een tijdsbestek van drie maanden kunnen worden aangeleerd dan wel handelingen die een langere leerweg vereisen maar slechts incidenteel zijn aan het beroep.¹⁹¹ De voor de *Elektrotechniker* benodigde vaardigheden staan vervat in de *Elektrotechnikermeisterverordnung*.¹⁹²

Indicator		Elektriciens	Score
1. Beslissingstermijn	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 4 maanden – 4 tot 8 maanden – Meer dan 8 maanden 	<p>Drie maanden, met mogelijkheid tot verlenging met een ‘redelijke’ termijn.¹⁹³</p> <p>Daar er geen maximum termijn wordt gehanteerd, wordt de laagste score toegekend.</p>	0
2. Kosten van de procedure	<ul style="list-style-type: none"> – Minder dan 100 euro – 100-500 euro – Meer dan 500 euro 	Afhankelijk van de <i>Handwerkskammer</i> waar de aanvraag is gedaan; in Aachen kost een erkenningsprocedure €50. ¹⁹⁴	100
3. Door de autoriteiten geaccepteerde taal van de vereiste documenten	<ul style="list-style-type: none"> – 3+ talen – 2 talen – 1 taal 	Diploma’s en andere documenten, zoals getuigschriften met betrekking tot beroepservaring moeten in de Duitse taal worden aangeleverd. Indien deze in een andere taal zijn opgesteld, dan moet een Duitse vertaling worden bijgevoegd, hetgeen door erkend vertaler moet zijn vervaardigd. ¹⁹⁵	0

¹⁸⁹ Punt 25 Anlage A Gesetz zur Ordnung des Handwerks (Handwerksordnung), BGBl. I S. 3074; 2006 I S. 2095.

¹⁹⁰ §1 lid 2 Handwerksordnung.

¹⁹¹ §1 lid 2 sub 1-2 Handwerksordnung.

¹⁹² BGBl. I S. 2331.

¹⁹³ §6 lid 3 Anerkennungsgesetz Nordrhein-Westfalen, GV. NRW. 2013, 17/271.

¹⁹⁴ Zie Gebührenordnung und Gebührentarif, onder III ‘Prüfungswesen’: http://www.hwk-aachen.de/fileadmin/user_upload/downloads/hwk_aachen/beitrag/hwk_ac_gebuehrenordnung_tarif.pdf laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁹⁵ § 5 lid 2 Anerkennungsgesetz Nordrhein-Westfalen.

Indicator		Elektricien	Score
4. Documenten vereist voor erkenning	<ul style="list-style-type: none"> – Enkel de richtlijndocumenten – Aanvullende documenten zonder aanmerkelijke kosten – Extra documenten met (mogelijke) aanmerkelijke kosten 	<p>De volgende documenten zijn vereist:¹⁹⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een CV in tabelvorm. - Gewaarmerkte kopie van paspoort of identiteitskaart (dan wel origineel) - Origineel of gewaarmerkte kopie van diploma, dan wel - Bewijs van beroepsuitoefening. <p>Daar bijkomende documenten, zoals een CV, worden gevraagd wordt hier een score van 50 toegekend.</p>	50
5. Aantal loketten gedurende het erkenningsproces	<ul style="list-style-type: none"> – 1 loket – 2 loketten – Meer dan 2 loketten 	In beginsel 1; men kan terecht bij een van de <i>Handwerkskammern</i> . ¹⁹⁷	100
6. Centraal informatiepunt	<ul style="list-style-type: none"> – Met alle informatie – Niet centraal, informatie wel beschikbaar – Geen informatiepunt 	<p>Basisinformatie kan op de algemene website gevonden worden van de federale overheid (www.anererkennung-in-deutschland.de)¹⁹⁸</p> <p>Verdere informatie moet echter op de website van het betreffende Land worden gezocht.¹⁹⁹</p>	50
7. Gebruik elektronische procedure	– Aanmelding volledig	De procedure is enkel op papier. Echter, bestaat ook de	50

¹⁹⁶ Westdeutscher Handwerkskammertag, 'Bewertung ausländischer Berufsabschlüsse durch die Handwerkskammer', <https://www.whkt.de/beratung/anererkennung/bewertung-auslaendischer-berufsabschluesse-durch-die-handwerkskammer/?key=0&cHash=b3e89438f0e991c85d7f934b7ad7a18e> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁹⁷ Zie Westdeutscher Handwerkskammertag, 'Bewertung ausländischer Berufsabschlüsse durch die Handwerkskammer', <https://www.whkt.de/beratung/anererkennung/bewertung-auslaendischer-berufsabschluesse-durch-die-handwerkskammer/?key=0&cHash=b3e89438f0e991c85d7f934b7ad7a18e> laatste bezocht 28 september 2016.

¹⁹⁸ Bundesministerium für Bildung und Forschung (anererkennung-in-deutschland), 'Elektrotechnikermeister/in', <https://www.anererkennung-in-deutschland.de/tools/berater/de/berater/profile/404> laatst bezocht 28 september 2016.

¹⁹⁹ Westdeutscher Handwerkskammertag, 'Bewertung ausländischer Berufsabschlüsse durch die Handwerkskammer', <https://www.whkt.de/beratung/anererkennung/bewertung-auslaendischer-berufsabschluesse-durch-die-handwerkskammer/?key=0&cHash=b3e89438f0e991c85d7f934b7ad7a18e> laatste bezocht 28 september 2016.

Indicator		Elektricien	Score
voor de aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> elektronisch – Elektronisch en op papier – Alles op papier 	mogelijkheid om de gehele erkenningsprocedure via de <i>Einheitlicher Ansprechpartner Nordrhein-Westfalen</i> te laten lopen. ²⁰⁰	
8. Bestaan van een Assistance Centre	<ul style="list-style-type: none"> – Ja – In aanbouw – Nee 	Het <i>Bundesinstitut für Berufsbildung</i> is aangewezen conform Artikel 57b RI. 2005/36.	100
9. Toekenning erkenning beroepskwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> – Direct (algemeen stelsel of automatische erkenning) – Na compensatiemaatregelen – Geen erkenning 	Het beroep ‘elektricien’ valt onder het stelsel van erkenning van beroepservaring (vervat in artikel 17ff Richtlijn 2005/36): Voor toestemming om de voorbehouden handelingen te mogen verrichten zal een <i>Handwerkskammer</i> in eerste instantie uitgaan van de beroepservaring als elektricien die de aanvrager kan overleggen. ²⁰¹ Indien niet aan de vereisten met betrekking tot beroepservaring wordt voldaan is het mogelijk om voor het algemene stelsel van erkenning te gaan, waar een vergelijking maken tussen de eisen gesteld in de <i>Elektrotechnikermeisterverordnung</i> en de kennis en vaardigheden zoals deze blijken uit een buitenlands diploma. ²⁰²	100
Totaalscore: 550 punten			

²⁰⁰ Einheitlicher Ansprechpartner, ‚Verfahrensabwicklung über den EA NRW‘, <https://www.nrw-ea.de/de/verfahrensabwicklung-ueber-den-ea-nrw> laatst bezocht 28 september 2016.

²⁰¹ Zie bijlage IV, onder 37.

²⁰² Westdeutscher Handwerkskammertag, ‚Bewertung ausländischer Berufsabschlüsse durch die Handwerkskammer‘, <https://www.whkt.de/beratung/anerkennung/bewertung-auslaendischer-berufsabschluesse-durch-die-handwerkskammer/?key=0&cHash=b3e89438f0e991c85d7f934b7ad7a18e> laatste bezocht 28 september 2016.

Gemeente Maastricht

EUREGIO

Zuyd
Hogeschool

Maastricht University

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

ITEM is een initiatief van Universiteit Maastricht (UM), het Nederlands Expertise en Innovatiecentrum Maatschappelijke Effecten Demografische krimp (NEIMED), Zuyd Hogeschool, de Gemeente Maastricht, de Euregio Maas-Rijn (EMR) en de Provincie Limburg (NL).

Institute for Transnational and Euregional
cross border cooperation and Mobility / ITEM

Postadres:

Postbus 616, 6200 MD Maastricht

Bezoekersadres:

Bouillonstraat 1-3, 6211 LH Maastricht

Avenue Céramique 50, 6221 KV Maastricht

T: 0031 (0) 43 388 32 33

E: item@maastrichtuniversity.nl

www.twitter.com/ITEM_UM

www.maastrichtuniversity.nl/item